

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Zhodnocení možností sportovního vyžití obyvatel města Náchod
Evaluation of Sport Activities Options of Population in the City Náchod

Student: Filip Kosík

Vedoucí bakalářské práce: doc. RNDr. Irena Durdová, Ph.D.

Ostrava 2015

Zadání bakalářské práce

Student: **Filip Kosík**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R101 Sportovní management

Téma: Zhodnocení možností sportovního využití obyvatel města Náchod
Evaluation of Sport Activities Options of Population in the City
Náchod

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoretický úvod do problematiky
 3. Možnosti sportovního využití obyvatel města Náchod
 4. Shrnutí výsledků šetření, náměty a doporučení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia, 2009. ISBN 978-80-7376-150-9.
DURDOVÁ, Irena. *Ekonomické aspekty sportovního managementu*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2012.
ISBN 978-80-248-2529-8.
NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0.

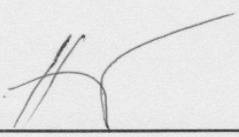
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

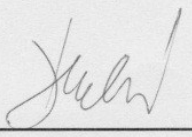
Vedoucí bakalářské práce: **doc. RNDr. Irena Durdová, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

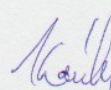

doc. Ing. Petra Horváthová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, pod vedením doc. RNDr. Ireny Durdové, Ph.D. a uvedl jsem všechny použité literární a odborné zdroje.

V Ostravě 20. dubna 2015

.....
Filip Kosík

Velmi rád bych poděkoval mé vedoucí práce doc. RNDr. Ireně Durdové, Ph.D. za odbornou pomoc, vedení a zodpovězení všech dotazů v průběhu mé bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod	8
2	Teoretické vymezení pojmů	9
2.1	Socializace	9
2.1.1	Člověk a společnost	9
2.1.2	Socializace jedince	9
2.1.3	Rodina	10
2.1.4	Veřejná socializace	10
2.2	Tělesná kultura	11
2.2.1	Tělesná výchova.....	12
2.2.2	Pohybová rekreace	12
2.3	Sport.....	13
2.3.1	Sport a zdravý životní styl	15
2.3.2	Volný čas	15
2.3.3	Faktory ovlivňující současný růst a sociálně-ekonomický význam sportu	16
2.3.4	Sportovní produkt	16
2.3.5	Sportovní prostředí.....	17
2.4	Subjekty působící v tělesné kultuře	17
2.4.1	Subjekty veřejného sektoru v TK	18
2.4.2	Obec	19
2.5	Organizování sportu v ČR	19
2.5.1	Typologie sportovních organizací v ČR	20
2.5.2	Jednotlivé typy sportovních organizací	20
2.5.3	Spolek	21
2.6	Financování tělesné výchovy a sportu	23
2.6.1	Finanční prostředky z veřejných rozpočtů	24
2.6.2	Finanční prostředky z podnikatelské činnosti	25
2.7	Metody a techniky výzkumu	26

3	Zhodnocení možností sportovního využití obyvatel města Náchod.....	30
3.1	Město Náchod.....	30
3.1.1	Statistické údaje	31
3.2	Sport ve městě Náchod	32
3.3	Možnosti sportovního využití v Náchodě.....	32
3.3.1	Další možnosti sportovního využití	39
3.3.2	Náchod - Evropské město sportu	40
3.4	Vlastní výzkumné šetření ve sledované lokalitě.....	42
3.4.1	Rozhovor.....	42
3.4.2	Dotazníkové šetření	45
3.4.3	SWOT analýza	61
4	Shrnutí výsledků šetření, náměty a doporučení.....	64
5	Závěr	67

Seznam použité literatury

Seznam grafů, tabulek a obrázků

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

1 Úvod

Sport jako součást tělesné kultury se v posledních letech stal celospolečenským fenoménem. Lidé ho využívají jako jeden ze způsobů trávení volného času, vykonávají ho s cílem rozvoje fyzických sil a k uspokojení psychických i sociálních potřeb. Pohyb a sport jsou nedílnou součástí zdravého životního stylu a jistá prevence zdraví, své zastoupení mají i jako ochrana před stresem a civilizačními chorobami. Nejen díky aktivnímu sportování a zdravému životnímu stylu se dostalo sportu takovému zájmu, oblíbené je ale i pasivní sportování, tedy diváctví. V současné době sport spojuje lidi z celého světa, kteří obdivují sportovce a chtějí se jim přiblížit. Sport velmi ovlivňuje i ekonomickou rovinu společnosti, lidé využívají nabídku sportovních služeb, kupují sportovní vybavení a předměty, chodí na zápasy, sledují sport v televizi, na internetu.

Sport přináší emoce, ale také osvěžení, zábavu a odpočinek. Lidé se chodí za sportem bavit, navazují kontakty, vytvářejí si nové přátele. Aby sport mohl oslovit širokou veřejnost, musí splňovat jednu podmínku a to konkrétně, lidé ho musí mít jak a kde provozovat. Sport slouží nejen k upevnění zdraví, ale také k prevenci kriminality, především u dětí a mládeže, proto by se mělo jeho podpoře dostat od státních, krajských, městských i obecních orgánů, které si občané České republiky volí. V mé práci se budu zabývat sportovními možnostmi, které nabízí svým obyvatelům město Náchod.

Cílem mé bakalářské práce je zanalyzovat a zhodnotit možnosti sportovního vyžití obyvatel města Náchod, zjistit zda město nabízí pro trávení volného času svých obyvatel dostatečně velkou nabídku v oblasti sportu, jestli ji obyvatelé využívají a zda jsou s touto nabídkou spokojeni.

Předkládaná bakalářská práce se skládá z úvodu, teoretické části, praktické části a závěru. V teoretické části čerpám z dostupné odborné literatury a vymezuji pojmy, které se týkají dané problematiky mého výzkumu. V praktické části popisuji sportovní možnosti a charakteristiku prostředí, ve kterém provádím výzkumné šetření. K provedení výzkumu používám metodu dotazování, obsahující techniky dotazník a rozhovor. Dále využívám SWOT analýzy k zjištění silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, které se sledované lokality týkají. Na konci praktické části shrnuji výsledky svého šetření a předkládám návrhy a doporučení, které by mohly zlepšit nabídku sportovních možností ve městě Náchod, případně vyhovět přáním a požadavkům jeho obyvatel.

2 Teoretické vymezení pojmů

2.1 Socializace

Člověka je nutno chápat jako bytost biologickou i společenskou, navíc bytost schopnou intenzivních požitků. Ani jednu z těchto složek nelze vyzvednout či opomenout.

2.1.1 Člověk a společnost

Člověk je odjakživa tvorem společenským, proto se je důležité alespoň podotknout problematiku jeho zespolečnění tedy socializaci. Socializace jedince spadá pod vědní disciplínu, sociologii [4].

2.1.2 Socializace jedince

Socializací jedince se rozumí jeho začlenění do společnosti. Socializace člověka začíná narozením a končí smrtí, takže probíhá celý život. K hlavním činitelům socializace, které nás celý život ovlivňují, patří především rodina, škola, vrstevníci, skupina přátel, sportovní klub atd. Zespolečnění člověka je proces, ve kterém dochází k formování společenské osobnosti a současně si tím společnost zajišťuje pokračování, tedy tradování vzorů a norem chování, pokračování a předávání **kulturního dědictví** dalším generacím. Hlavním obdobím socializace je rané dětství, které se formuje pomocí **sociálního učení**.

Při začleňování do společnosti nebo tohoto sociálního prostředí je velmi důležitá **sociální adaptace**. Tento termín znamená, jak jedinec dokáže přijmout nové podmínky a faktory sociálního prostředí a následně se s nimi vyrovnat. Tedy jak se dokáže adaptovat.

Fáze adaptace mají tři formy:

- úplné vyrovnání se novým podmínkám, včlenění a zmocnění se jich,
- částečné vyrovnání, které vede k dříve nebo později k opuštění těchto podmínek,
- nevčlenění se, nepřijetí nových podmínek.

Socializace nás provází celým životem, jelikož se stále učíme novým věcem, měníme se jako osobnost, pronikáme do nového prostředí s přibývajícím věkem, jdeme do školky, na základní školu, na střední a vysokou školu, opouštíme domov, zapojujeme se do pracovního prostředí, zakládáme rodinu atd. Je to tedy nekonečná etapa, kterou lze ale rozdělit do několika částí. První část je elementární socializace, tedy první rok života dítěte, které je naprosto závislé na péči dospělých osob (rodičů), dále rodinná socializace, která je charakteristická rodinnými vztahy, láskou a pocitem bezpečí a veřejná socializace, ve které jedinec hledá své místo v sociálním prostředí, vyhledává kontakt s vrstevníky.

Při hledání svého místa v sociálním prostředí se člověk stává členem různých **sociálních skupin**. Tento pojem může být charakterizován a definován různě¹. Jedna charakteristika tvrdí, že je to skupina nejméně tří osob, spojených systémem vztahů, které jsou jistým způsobem kontrolovány a regulovány [6].

2.1.3 Rodina

Dle spousty autorů je nejdůležitější sociální skupinou, která nás v procesu socializace nejvíce ovlivní, rodina. Je to primární neformální malá společenská skupina, která je charakterizována soudržností, intimitou, emocionalitou a vzájemným působením vztahů. Do rodiny se člověk rodí, do určitého věku nemá možnost volby, zda chce být jejím členem. Na jedinci se projeví v budoucím životě tato skupina ze všeho nejvíce, jelikož vychovává člověka, předává mu určitou kulturní úroveň a po celý život je součástí každé etapy socializace.

Rodina plní určité funkce, které jedince následně ovlivňují. Jsou jimi **biologicko-reprodukční** funkce, která zajišťuje reprodukci lidského rodu. Porodnost se během moderního věku měnila, ať už z příčin války či sociálního vnímání. Během posledních let na porodnosti výrazně ubývá, ubývá i dvoučlenných rodin, u žen je moderní mít dítě až v pozdějším věku. **Výchovná funkce** rodiny je zaměřena na socializaci jedince a na přípravu začlenění do společnosti. Prostřednictvím výchovy rodina předává jedinci své vlastní jedinečné dědictví, vnímání světa, názory, které často člověka v životě velmi ovlivní. **Emocionální funkce** rodiny je z hlediska zdravého vývoje jedinečná, jelikož poskytuje emocionální vazby a zainteresovanost členů rodiny při osobních zájmech a potížích, které jsou spjaté s dospíváním. Finance v životě hrají velkou roli, především v zabezpečování jedinců materiálními potřebami, při utváření životního stylu, způsobu trávení volného času, oblékání. Ať si to rodina připouští více nebo méně, **ekonomicko-zabezpečovací funkce** je velmi důležitá. Termínem „mít svůj domov“ se zabývá **domestikační funkce** rodiny. Někam patřit, mít se kam vracet je důležitým procesem, dá se říct i výsledkem socializace [4].

2.1.4 Veřejná socializace

Po rodinném socializačním procesu, je velmi důležité přítomnost dalších členů procesu, tím se myslí vliv institucí v životě jedince. Institucemi nejsou jen různé typy škol, ale i například sportovní oddíl nebo volnočasové kroužky.

¹ Někteří autoři tvrdí, že sociální skupina tvoří dvě osoby, jiní tomu oponují tím, že dvojice tvoří pár, který má jistý emotivní podtext.

Škola je formální systém, který má pevnou strukturu a jasně daný řád. Po rodině především malé dítě ovlivňují učitelé. Často si je žáci berou jako své vzory, chovají k nim úctu a respekt. Během školních let se jedinec dostává do různých sociálních skupin, například mezi vrstevníky. Bývá to první velká skupina v etapě života, která dokáže člověka ovlivnit, ať už pozitivně nebo také často negativně, kdy bývá na školách daleko častěji zaznamenávána šikana². Podle výzkumů daleko lépe do kolektivu zapadají jedinci, kteří se věnují sportu, mají k němu blízko a nemají s jeho vykonáváním větší problémy [4].

2.2 Tělesná kultura

Tělesná kultura vychází z *obecné* kultury.

„Definice pojmu „tělesná kultura“ vychází z kinantropologie. Kinantropologie (kin = pohyb, antropos = člověk, logos – věda), tedy vědecký základ této oblasti, považuje tělesnou kulturu za část kultury a celého kulturního dědictví národa.“ (Hobza a Rektořík, 2006, str. 9).

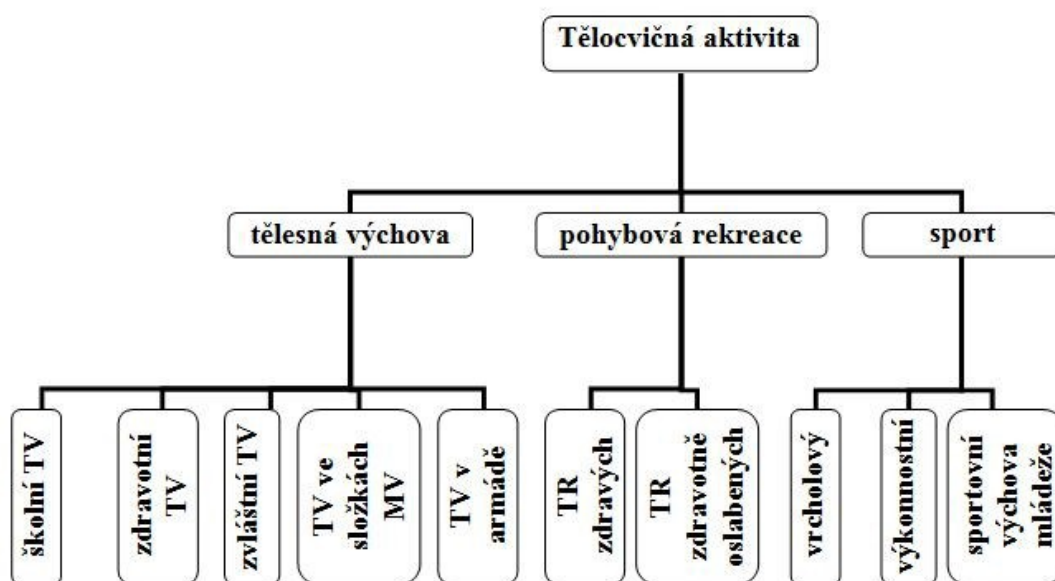
Je to pojem, který zahrnuje oblast pohybových činností lidského těla, s cílem rozvoje fyzických vlastností, schopností a dovedností, upevňování zdraví, ale i uspokojení potřeb psychických a sociálních [9].

Tělesná kultura je celosvětově vnímána jako pojem „sport“, ale dělí se na další subsystémy:

- tělesná výchova,
- pohybová rekreace,
- sport.

² Podle sociologických výzkumů bývá na základních školách, především pražských, šikanováno až každé páté dítě, i když odborníci připouštějí, že na mimopražských školách je to číslo výrazně nižší, ale i tak je to velmi znepokojující.

Obr. 2.1. Subsystémy tělesné kultury

Zdroj: HOBZA, V., REKTORÍK J. et al. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86929-04-3.

2.2.1 Tělesná výchova

Tělesná výchova je součástí tělesné kultury i součástí výchovného systému a vzdělávání. Nelze ji chápat pouze jako zdokonalení a výchovu těla, ale jako pedagogický proces, ve kterém se využívá tělesných cvičení jako hlavního aspektu, který slouží k všeobecnému zdokonalení člověka a všestrannému rozvoji jeho osobnosti, na tělocvičné vzdělávání a na utváření trvalého zájmu o tělesnou kulturu.

Ve školním předmětu tělesná výchova je cílem rozvinout ty činnosti, jejichž smyslem je připravit člověka k životu **obecně**, a to formou základních pohybových schopností a dovedností. Dalším cílem je **speciálně** připravit jedince na možná určitá povolání (armáda, policie, záchranáři) a také naučit činnostem, které jsou nutné k udržení zdravé kondice, k zajištění regenerace a obnově sil [3].

2.2.2 Pohybová rekreace

V pohybové (tělocvičné) rekreaci jde o neustále se rozvíjející koncept využití svého volného času. Je to zájmová, ve volném čase provozovaná pohybová činnost, která je zaměřena na obnovu a rozvoj tělesných sil, na udržení tělesné a duševní kondice. Přitom by měla uspokojovat potřeby jako odpočinek, vzdělání a zábavu. Stává se preferovanou, možná i převažující náplní volného času. Pohybová rekreace také souvisí s intenzitou společenských kontaktů a s navazováním nových společenských vazeb. K nejrozšířenějším pohybově

rekreačním aktivitám může patřit běh, plavání, cyklistika, rekreační sjezdové nebo běžecké lyžování a jiné [3].

2.3 Sport

Sport je jedním z mnoha využití volného času a v této době zaujímá v podvědomí aktivních i pasivních sportovců důležité místo. Sport je pohybová aktivita, která je provozována jak volnočasově, tak i ve vrcholové podobě jako samotná profese. Je to pohybová činnost soutěživého charakteru, provozována dle určitých pravidel.

Dělení a definicí sportu je velmi dlouhá řada³, které se dají rozdělit podle různých kritérií. Sport můžeme definovat jako zaměření se na dosažení vysoké výkonnosti ve zvolené sportovní činnosti, jejíž výsledky se dají porovnávat s ostatními provozovateli. Podle sportovní výkonnosti se dá dělit takto:

- rekreační sport,
- výkonnostní sport,
- vrcholový sport [3].

Rekreační sport

Rekreační sport je aktivita, která obvykle neobsahuje vážnější sportovní výkony, ale vede především k regeneraci organismu, k rozvíjení společenských kontaktů, k zvyšování fyzické kondice a dalších vlastností. Dá se tedy říci, že rekreační sport je činností zájmovou a volnočasovou záležitostí, kde se klade důraz na prožitkovou, pozitivní atmosféru mezi přáteli, kde není nutné dosahování rekordů.

Obecný pojem „**rekreace**“ má řadu významů. Může znamenat kompenzaci pracovního vytížení každého jedince a to od pasivního nicnedělání až po pestré pohybové aktivity, které jsou náplní tělocvičené rekreace⁴ a často vyžadují vyšší kalorický výdej než samotná práce na pracovišti.

S vyšší intenzitou a lepším vztahem k pohybové rekreaci roste socializace jedinců, zvyšuje se vydatnost společenského žití a vzrůstá soudržnost kolektivu. Často sport stmeluje celé rodiny a stává se jejich společnou volnočasovou aktivitou, kdy tyto vztahy jsou daleko častěji důležitější, než samotný sportovní výkon [4].

³ Dělení sportu může být například: kontaktní a bezkontaktní, individuální a kolektivní, amatérský a profesionální atd.

⁴ Viz podkapitola Pohybová rekreace

Výkonnostní sport

Výkonnostní sport charakterizuje soutěživost a podávání výkonů v soutěžích. Na rozdíl od rekreace je zde hlavní myšlenkou výkon, který směřuje k vítězství. Výkonnostnímu sportu se věnuje po určité období velká skupina lidí, nejčastěji však děti a mládež, kde je stejně důležitý výchovný proces, jako je tomu ve škole a ve školní tělesné výchově. I zde by měl trenér plnit vzor pro mladé sportovce, pomáhat jak se sportovní výchovou, tak i s morální. Společně s klubem by měli napomáhat k formování jedince po stránkách sportovních i sociálních.

Často se u mladých sportovců vyskytuje převeliká snaha o úspěch ze strany rodičů, kteří si velmi často plní své touhy skrz jejich sportující děti. Rodiče by měli být v pozici, kdy při neúspěchu a prohře utěší, naopak při úspěchu podpoří a pochválí. Důležité je, aby především u mládeže, byli rodiče podporou při snižujícím se zájmu o sport v období puberty, kdy velmi často přichází jiné zájmy. Mládež často tíhne k pasivismu a negativismu, než věnování se aktivnímu sportu a bez podpory rodičů část mládeže přestane sportovat, často se přidají k životu v partách a může se jejich život vyvíjet negativně. Ale je důležité, aby rodiče poznali, kdy jejich dítě sport nebaví a nenutit ho do něčeho, co dělat v životě nechce.

Výkonnostnímu sportu se věnuje i řada lidí ve středním věku, přičemž ale sport není jejich hlavní profesí, na rozdíl od sportu vrcholového [4].

Vrcholový sport

Pro jedince vykonávajícího sport na profesionální (vrcholové) úrovni, se alespoň na určitý čas stává jeho hlavní profesí a hlavním zdrojem příjmu. Sport na této úrovni se neobejde bez úprav životního stylu, jako maximálně se věnovat tréninku, zlepšování fyzické kondice a omezit společenské vyžití, tedy i rodinný život.

U mladých dětí není jednoduché odhalit jejich nadání a talent, často se tak stává, že kolikrát talentované děti jsou tlačeny do sportů, který preferuje rodič a určitý talent pro jiný sport a disciplíny bývá promarněn.

Vrcholoví sportovci jsou pod drobnohledem veřejnosti, jak po stránce sportovní, tak i po stránce veřejného vystupování. Spousta vrcholových sportovců si neuvědomuje, že k nim společnost a především mládež vzhlíží, napodobuje jejich chování, gesta a to není vždy pozitivní. Kariéra vrcholového sportovce hodně dává, ale také si hodně bere. Ať po stránce zdravotní, kdy po skončení kariéry je jejich tělesná schránka, navzdory nijak vysokému věku skoro zničená, ale i po stránce sociální. Profesionální sportovci si zvykají na život ve vyšší

společnosti a nepřemýšlí nad tím, co bude po skončení jejich kariéry. Kolikrát nevzdělání, nezajištění se musí spokojit s daleko méně výnosnými pracemi a společenským postavením [3].

2.3.1 Sport a zdravý životní styl

V současné době je velice moderní volný čas trávit právě sportem. Lidé si daleko více uvědomují pojem **zdravý životní styl**, kterého je sport součástí. Zdravý životní styl znamená formu života člověka, která zdůrazňuje složku zdraví jako nejvýznamnější a nejpodstatnější. Společnost si uvědomuje více než jindy negativní důsledky současného stylu života, huntování přírody, civilizačních chorob a nemocí. Čím dál více slýcháme pojmy jako ekologie, ochrana přírody, že sport je prevence zdraví, lidé co sportují, žijí déle atd.

Determinanty zdravého životního stylu:

- obecné - přírodní prostředí, podnebí, klima, vegetace,
- demografické - počet obyvatel, hustota osídlení, mobilita obyvatel, lokalita a místo bydliště,
- sociální - vzdělání, povolání, kultura, politika, ekonomika, náboženství, rasová a etnická příslušnost,
- úzce vázané na osobnost - typ osobnosti, temperament, zájmy, záliby, množství volného času.

Všechny tyto skutečnosti svým způsobem ovlivňují život člověka, ale nejpodstatněji do způsobu života zasahuje konfrontace práce a volného času [4].

2.3.2 Volný čas

Volného času s postupem času přibývá, ale jen proto, že se ho lidé naučili lépe organizovat. Volný čas by neměl být vymezen na pouhý odpočinek od práce, ale i na prostor seberealizace a zábavy. Volnočasové aktivity lze chápat jako seberealizaci člověka v celé škále jeho zájmů, tedy ne pouze v oblasti sportovního či pohybového charakteru.

Skrze volnočasové pohybové aktivity lidé pečují o svá těla se snahou něco změnit k lepšímu, podle představ svých, ale často představ společnosti. V současné době jsou vzorem pro ženy hubené, často i fitness modelky. Muži daleko více rozvíjejí své svalstvo a zaměření na sílu, kde kladou důraz na horní partie těla. Z toho vyplývají i současné nejoblíbenější a nejrozšířenější volnočasové aktivity, kterými jsou kondiční kulturistika a aerobik.

Sport v současné době oslovuje až 50% populace, v ČR až kolem 75%. Z toho vyplývá, že je nedílnou součástí společenského dění a ekonomického růstu [9].

2.3.3 Faktory ovlivňující současný růst a sociálně-ekonomický význam sportu

1. Nárůst nových druhů sportů a pohybových aktivit.
2. Různorodost a šíře populace věnující se sportu a pohybovým aktivitám.
3. Zvyšování množství volného času.
4. Zvyšování povědomí o sportu jako součástí zdravého životního stylu.
5. Nárůst konkurence u zařízení nabízejících tytéž nebo podobné pohybové aktivity.
6. Nárůst výroby zboží vztahujícího se ke sportu, vznik nových sportovišť a sportovních zařízení.
7. Nárůst významu služby jako sportovního produktu.
8. Nárůst marketingu ve sportu.
9. Nárůst jednotlivých forem sponzoringu.
10. Rozvoj sportovní reklamy.
11. Nárůst zájmu masmédií o sport.
12. Nárůst pracovních míst poskytovaných sportem.
13. Sport jako pole působnosti pro podnikatelskou činnost [7].

2.3.4 Sportovní produkt

Pojem produkt označuje nejen samotný výrobek nebo službu, ale také zkušenosti, místa, osoby, informace či myšlenky, tedy každý druh zboží, který lze směňovat, použít, spotřebovat a současně uspokojit přání a potřeby zákazníka. V tělesné výchově a sportu se na trhu objevují produkty materiální a nemateriální.

Mezi hlavní produkty tělesné výchovy a sportu lze zařadit:

- materiální produkty, zahrnující tělovýchovné a sportovní náčiní, nářadí, výstroj a výzbroj,
- nemateriální produkty, jako nabídka různých druhů tělesných cvičení, účast na sportovních, rekreačních a regeneračních akcích,
- produkty vázané na osobnost, což jsou například výkony sportovců, ale i jejich reklamní vystoupení,

- myšlenkové produkty, které zahrnují hodnoty zážitků, sportovní informace šířené médii, výzkum a vývoj sportovní a tělovýchovné oblasti,
- poskytování podmínek pro činnost, tedy tělovýchovná a sportovní zařízení, společenské a sportovní akce, doprava, vstupenky, hostinské služby atd. [12].

2.3.5 Sportovní prostředí

Sportovní prostředí v České republice lze rozdělit následovně:

1. Spolkový sektor tělesné výchovy a sportu

- a) sportovní organizace, tělovýchovné jednoty, sportovní kluby na bázi spolků i obchodních společností,
- b) zastřešující sportovní organizace – sportovní svazy, federace, asociace,
- c) veřejně prospěšné společnosti.

2. Komunální sektor

- a) řízení tělovýchovných a sportovních zařízení v komunální správě,
- b) zajišťování komunální péče o tělovýchovné a sportovní aktivity handicapovaných jedinců,
- c) zajišťování tělocvičné rekreace v městských aglomeracích,
- d) školní sportovní tělovýchovné kluby.

3. Podnikatelský sektor

- a) vedení zařízení poskytujících placené tělovýchovné a sportovní služby, které jsou provozovány podnikateli (jedinci, obchodní společnosti apod.),
- b) zařízení provozující reklamní a marketingové služby,
- c) podniky na výrobu sportovního náčiní a nářadí,
- d) cestovní kanceláře,
- e) rekreační komplexy [3].

2.4 Subjekty působící v tělesné kultuře

Jelikož sport pozitivně ovlivňuje vlastnosti člověka a přispívá k regeneraci fyzických a duševních sil, je stále více vyhledávaným zdrojem trávení volného času. Proto podporuje

sportovní činnost a vyžití občanů, jak stát, tak i soukromé organizace, ať už ziskové nebo neziskové.

Subjekty působící v tělesné kultuře lze rozdělit na subjekty **veřejného a soukromého** sektoru. V této práci se zaměřím hlavně na subjekty veřejného sektoru. Na straně nabídky je velké množství subjektů, jejichž institucionální rámec se odvíjí od historického a kulturního rozvoje, ale také od současné politické situace a ekonomické podpory produktů a služeb tělesné kultury, od státních, samosprávných orgánů či individuálních zdrojů.

2.4.1 Subjekty veřejného sektoru v TK

Pojem veřejný (státní) sektor je součástí národního hospodářství, funguje společně se sektorem soukromým (podnikatelským). Za veřejný sektor lze považovat instituce poskytující společnosti takový druh služeb, které by bylo nevýhodné, nepraktické až nemožné poskytovat soukromými firmami či jednotlivci. Neexistuje zde totiž přímý vztah mezi uživatelem (plátcem) služby a jejím poskytovatelem. Veřejný sektor je financován z daní a poplatků vybraných od domácností a firem.

Tedy, vyskytují se zde subjekty, jejichž úkolem je zajistit zabezpečení produktů a služeb týkajících se tělesné kultury (viz Obr. 2.2).

Obr. 2.2. TK veřejného sektoru

Zdroj: HOBZA, V., REKTOŘÍK J. et al. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86929-04-3.

Subjekty zajišťující tělesnou kulturu ve státním a samosprávném sektoru:

- **tělesná výchova** - školy, tělesná výchova v mateřské škole, na základní, střední i vysoké škole, branná výchova na státních vysokých školách,
- **pohybová rekreace** - sdružení obcí, města, obce, příspěvkové organizace, ziskově orientované obchodní společnosti,

- **vrcholový sport** - financován prostřednictvím rezortních středisek vrcholového sportu (TJ Dukla Praha) [9].

2.4.2 Obec

Obec je základním článkem územní samosprávy a územní jednotka státu. Je vymezena třemi znaky. Prvním ze znaků vymezení **územím**. Dále pak **občany**, kteří mají v obci trvalý pobyt. Na území obce figurují i firmy - právnické a fyzické osoby se sídlem nebo provozovnou na území obce. Třetím znakem je samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce, což znamená **působnost**.

Dělení obcí určuje Zákon o obcích a existují tyto druhy:

- obce, které nejsou městy,
- města,
- městysy,
- statutární města,
- Hlavní město Praha.

Orgány obcí:

- zastupitelstvo obce - nejvyšší orgán,
- rada obce - výkonný orgán,
- starosta a jeho zástupci - statutární orgán, představitel obce,
- výbory - iniciativní a kontrolní orgány,
- komise - iniciativní a poradní orgány,
- obecní úřad - zabezpečuje činnost orgánů obce [12].

2.5 Organizování sportu v ČR

Proces organizování lze definovat jako vytváření, rozvoj a udržení systému koordinovaných činností, ve kterém jednotlivci a skupiny lidí pracují kooperativně v zájmu společných cílů. [1]

V České republice je sportovní činnost organizována fungováním **státních zařízení**, kam patří školy a speciální sportovní zařízení spadající pod správu MŠMT. Stát má zájem na podporování sportu především formou výchovné a vzdělávací činnosti na všech druzích škol, od mateřských až po vysoké. Vytváří rámcové podmínky, ale pro sportovce a jeho činnost je důležitá registrace ve **sportovní organizaci**. Na této linii je organizace sportu v ČR tvořena

jednotlivými kluby, sdružujících se do národních sportovních federací, které dále vstupují do mezinárodních asociací [12].

2.5.1 Typologie sportovních organizací v ČR

Ve sportovním prostředí České republiky vedle sebe působí paralelně několik rozlišných typů sportovních organizací. Lze je rozdělit podle právní subjektivity takto:

- **spolky**, které od 1. 1. 2014 dle Nového občanského zákoníku plně nahradily občanská sdružení⁵,
- **organizace s mezinárodním prvkem působící na území ČR**, což jsou mezinárodní sportovní federace se sídlem nebo organizační jednotkou v ČR,
- **rozpočtové a příspěvkové organizace**, zřízené orgány státní správy nebo obcemi,
- **nadace a nadační fondy**, což jsou subjekty zřízeny za účelem shromažďování finančních prostředků, které jsou určeny k rozvoji sportu a tělovýchovy,
- **zájmová sdružení právnických osob**, zřízené za účelem provozování sportovní činnosti,
- **obchodní společnosti a družstva**, vytvořená u vrcholových celostátních soutěží v kolektivních sportech,
- **obecně prospěšné činnosti**, které přispívají veřejně prospěšnými službami v oblasti tělovýchovy a sportu [3].

2.5.2 Jednotlivé typy sportovních organizací

Moderní sport se rozvíjel v počátcích především díky soukromým sportovním spolkům a stát sport ovlivňoval jen nepřímo. Pro konání regionálních sportovních klání vytvářely spolky nejprve regionální asociace, které dohlížely na disciplinární řád, následně pro národní a mezinárodní klání byly vytvářeny národní, mezinárodní a kontinentální asociace s celosvětovou působností [10].

Zastřešující sportovní organizace

Hlavním znakem této organizace je přímý vztah k příslušnému orgánu státní správy a tímto prostřednictvím čerpá dotace ze státního rozpočtu. Zastřešující organizace má právní subjektivitu a může sdružovat další samostatné sportovní organizace. Dalším znakem je

⁵ Bude o nich hovořeno v následující kapitole.

druhová neomezenost zastřešujících sportů. Mezi tyto organizace patří Český olympijský výbor, Česká unie sportu a další.

Samostatná sportovní asociace

Základní znak oproti zastřešující organizaci je druhová omezenost na jeden sport nebo skupinu sportů. Dotace nečerpá ze státního rozpočtu, ale ze zastřešující organizace, která dotace rozděljuje. Má právní subjektivitu. Příkladem asociací jsou všechny sportovní svazy sdružené pod ČUS (ČSLH, FAČR atd.).

Sportovní klub

Sportovní klub nebo i dříve užívaný pojem tělovýchovná jednota sdružuje provozovatele více sportů, vytváří pro ně materiálové a další potřebné podmínky k výkonu sportovní činnosti. Má vazbu jak na zastřešující organizaci, tak i na asociace prostřednictvím svých oddílů. Sportovní klub může čerpat prostředky ze státního rozpočtu skrz zastřešující organizaci nebo asociaci, a také může čerpat prostředky z veřejných rozpočtů (rozpočty obcí), vůči kterým vystupuje samostatně. Má právní subjektivitu a vyskytuje se nejčastěji formou spolků, ale také i obchodní společnosti (s. r. o., a. s.) [10].

Sportovní oddíl

Základní znak je provozování pouze jednoho druhu sportu. Existuje v rámci sportovního klubu a je nejnižším typem sportovní organizace. Je ekonomicky a právně omezená, to znamená, že veškeré finanční prostředky čerpá prostřednictvím mateřského klubu [7].

2.5.3 Spolek

Většina sportovních klubů po právní stránce existuje jako spolek. Jde o neziskovou organizaci, která má za hlavní cíl dobrovolnou činnost v oblasti tělovýchovy a sportu. Charakteristicky je to takový subjekt, který nebyl založen za účelem podnikání⁶. Spolky mohou získávat dotace ze státního rozpočtu nebo z veřejných rozpočtů. Ve svém hospodaření se řídí stanovy, které mohou umožnit vyvíjení podnikatelských aktivit a vedlejších doplňkových činností, ale žádná z těchto aktivit nesmí být náplní jejich činnosti [10].

Sportovní kluby v ČR mají právní podobu spolků, které nahradili od 1. 1. 2014. Došlo ke zrušení zákona o sdružování občanů (83/1990 Sb.; „ZoSO“) a k přesunu právní úpravy

⁶ Podnikání je soustavná činnost, prováděná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem zisku (§ 18 odst. 3, zákona o daních z příjmu).

občanských sdružení (spolků) do nového občanského zákoníku (89/2012 Sb.; „NOZ“). Cílem změny je transformace, která se dotkne především úpravy stanov a změny názvu [16].

2.5.3.1 Organizační struktura

Pro založení, musí spolek mít tři osoby a alespoň jedna musí být starší 18 let. Dalším krokem je vypracování stanov, zápis z ustavující schůze s listinou přítomných, souhlas statutárních zástupců a členů kontrolních či jiných orgánů se zápisem do spolkového rejstříku a čestná prohlášení, že splňují podmínky pro výkon funkce statutárního orgánu spolku či člena jiného orgánu spolku, souhlas s umístěním sídla spolku a návrh na zápis do spolkového rejstříku přes vyplněný formulář.

Základním dokumentem spolků jsou **stanovy**, ze kterých se odvíjí i organizační struktura. Stanovy obsahují název a sídlo, účel spolku, hlavní činnost spolu, podmínky členství, orgány spolku a způsob majetkového vypořádání při zániku spolku.

Za orgány klubu se považují: valná hromada, prezident nebo předseda klubu, výbor klubu a dozorčí rada. Jejich činnosti jsou popsány níže [15].

Valná hromada je základním shromážděním sportovní organizace a vykonává činnosti, které mohou být následující:

- projednává zprávu o činnosti a hospodaření klubu, stavu majetku, právech a závazcích,
- projednává zprávu dozorčí rady,
- projednává a schvaluje rozpočet pro následující období,
- schvaluje podmínky členství a výši členských příspěvků,
- volí členy výboru [10].

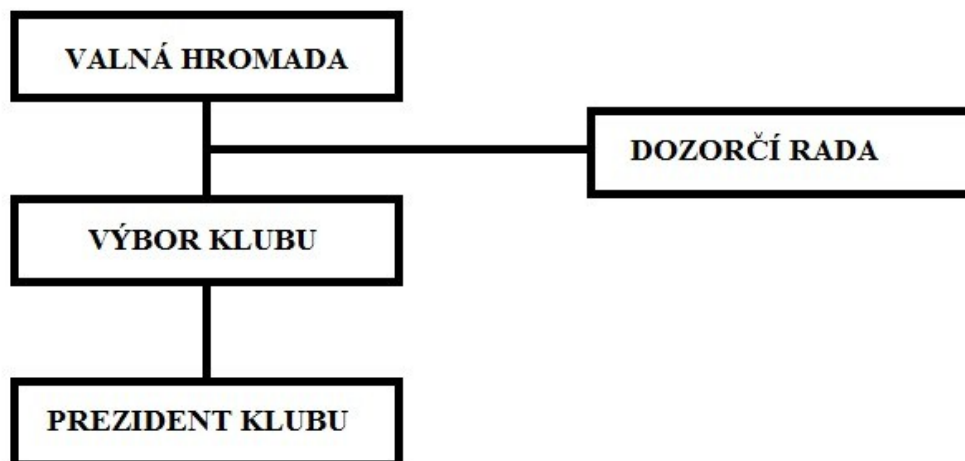
Prezident klubu je oprávněn:

- svolávat řádnou i mimořádnou valnou hromadu,
- řídit zasedání výboru,
- uzavírat a sjednávat písemně právní úkony jménem klubu,
- uzavírat pracovně právní vztahy jménem klubu.

Výbor klubu projednává vše, co není svěřeno valné hromadě nebo záležitosti, které byly valnou hromadou, či stanovy, výboru svěřeny.

Dozorčí rada⁷ kontroluje účetní i finanční operace klubu, stav hospodaření s penězi, právy a majetkem. Dále podává zprávy výboru klubu a valné hromadě a v případě nedostatků předkládá nápravná opatření [3].

Obr. 2.3. Obecné schéma spolku

Zdroj: DURDOVÁ, Irena. *Ekonomické aspekty sportovního managementu*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2012. ISBN 978-80-248-2529-8.

2.6 Financování tělesné výchovy a sportu

Aby byl zajištěn bezpečný chod sportovních organizací a tělovýchovných zařízení, je nutné sehnat dostatečný počet finančních prostředků. V současné době ve sportu je získávání financí problém, který se staví na vrchní příčku potřeb pro fungování organizací.

Existuje řada možností a způsobů, jak se peníze dají sehnat, ale to samo o sobě nezaručí dostatečný příjem. Velký rozdíl je mezi neziskovými organizacemi a obchodními společnostmi. Je důležité si uvědomit, že neziskové organizace jsou nazývány jako organizace založené pro výkon veřejně prospěšné činnosti a tedy nejsou založené za účelem zisku. Většina sportovních organizací v ČR má právní formu spolků, které jsou příkladem organizací s veřejně prospěšnou činností, tedy neziskových organizací. Neziskové organizace (spolky) mohou vykazovat zisk, ale oproti obchodním společnostem ho musí navracet zpět do organizace. Při financování sportu je uplatňováno nejčastěji vícezdrojové financování [12].

⁷ Dozorčí rada je vykreslena mimo hlavní osu, protože členové rady jsou voleni pro nezávislou kontrolní funkci, proto by neměli být členy jiných orgánů.

2.6.1 Finanční prostředky z veřejných rozpočtů

Finanční prostředky na financování sportu jsou každoročně rozdělovány státem ze státního rozpočtu, ve kterém je vymezena kapitola MŠMT - č. 333 a v této kapitole je uvedeno, jak se rozdělí finance na podporu sportu a tělesné výchovy [11].

1. Státní rozpočet

Rozpočet státu je nejvyšším typem veřejného rozpočtu, který je schvalován každoročně parlamentem ČR a řídí se podle něj hospodaření státu v daném kalendářním roce. Vztah sportovních organizací ke státnímu rozpočtu může být dvojitý povahy, to znamená, že státní rozpočet **vydává** finance, tedy rozděluje státní zdroje na podporu tělovýchovy a sportu v ČR, ale také stát **přijímá** finanční prostředky od sportovních organizací formou daní, plateb za používání státního majetku atd.

Stát přispívá sportovním organizacím formou dotací, které mohou být investiční a neinvestiční. **Neinvestiční dotace** jsou výdaje přidělované do rozpočtů MŠMT, které je formou programů rozděluje na veřejně prospěšné programy, zaměřené na mládež (hledání talentů, podpora handicapovaných) a na dospělé. Další neinvestiční výdaje jsou na provoz a údržbu tělovýchovných zařízení, sportovní reprezentaci a resortní sportovní centra. **Investiční dotace** se přidělují sportovním svazům, asociacím, na státní sportovní reprezentaci a na podporu spolků [12].

2. Rozpočty měst a obcí

Finanční prostředky plynoucí z rozpočtů krajů, měst a obcí, jsou výdaje místních zdrojů určené na tělesnou výchovu a sport. V rozpočtu krajských úřadů nejsou žádné přímé položky na financování sportu. Avšak rozdělování financí v oblasti školství na úrovni krajů funguje formou dotací z rozpočtu MŠMT, udělované pro jednotlivé druhy školy, z nichž je část používána na rozvoj tělovýchovy. Co se týče podpory sportu, jsou na úrovni krajů zřízeny orgány ČUS, kteří se podílí na vytváření potřebných podmínek na podporu sportovních a tělovýchovných aktivit.

Výše finanční podpory ze strany měst a obcí závisí na jejich finančních možnostech a rozhodnutích představitelů. Rozpočty měst a obcí se řídí metodikou nebo vyhláškou, kterou schvaluje zastupitelstvo. Ale žádný právní předpis neukládá obci povinnost finančně podporovat rozvoj tělesné výchovy a sportu ve svém regionu [12].

3. Odvody z loterií do sportu

Možnost získávání finančních prostředků čerpaných z loterijní činnosti prošla od roku 2011 změnou, když po krachu loterijní společnosti Sazka⁸ přišly sportovní organizace o finance poskytované touto společností, která se dříve podílela na podpoře veřejně prospěšných účelů ve sportu a tělesné výchově. Nově se o rozdělování financí do sportu starají Český olympijský výbor a obce, které přijímají finance od všech loterijních společností.

Tento způsob rozdělování financí je platný podle novely tzv. loterijního zákona účinné od 1. ledna 2014 (Předpis 215/2013 Sb.). Provozovatelé loterií a kurzových sázek mají zákonem předepsané dílčí odvody ve výši 20 procent a podle schválené novely teď mohou tyto odvody formou slevy snížit až na 15 procent o částku, kterou poskytnou jako peněžitý dar Českému olympijskému výboru [13].

2.6.2 Finanční prostředky z podnikatelské činnosti

Jak již bylo zmíněno, sportovní organizace mohou být buď ziskové, nebo neziskové. Spolek je nezisková organizace, tedy subjekt, který nebyl založen za účelem podnikání. Což však neznamená, že sportovní kluby nemohou vydělávat. Většina sportovních klubů si přivydělává a splňují tak první čtyři znaky podnikatelské činnosti⁹. Poslední znak je dosahování zisku, ale zisk je nutné navrátit zpět do klubu. Výdělečnou činností kluby dosahují finanční soběstačnosti se snahou být co nejméně závislé na dotacích z rozpočtů. Přibývá stále více spolků ve sportu, které právě kvůli podnikatelské činnosti vytváří obchodní společnosti. Nejčastější formou obchodních společností ve sportu je společnost s ručením omezeným a akciová společnost.

Mezi nejčastější typy podnikatelské činnosti patří reklamní služby, pronájmy sportovišť, prodej občerstvení, pořádání akcí zábavného charakteru, prodej sportovního zboží a jiné [7].

Sponzorství ve sportu

Pojem sponzorování česká legislativa nedefinuje a daňové zákony obsahují jen pojmy jako prodej reklamy nebo dar odpočitatelný ze základu daně z příjmu na účely tělesné výchovy a sportu. Sponzoring ve sportu je založen na vytvoření partnerského vztahu mezi provozovatelem sportu a subjektem, který je ochotný poskytnout sponzorské prostředky

⁸ Společnost Sazka a. s. se dostala do finančních problémů především kvůli výstavbě Sazka arény a stavbou administrativní budovy Sazky, kterou firma hradila z provozních peněz a úvěru s vysokým úrokem.

⁹ Znaky podnikání byly vymezeny v předešlé kapitole Spolek.

výměnou za určité protislužby. Protislužba se nejčastěji vyskytuje jako poskytnutí reklamy nebo jiného způsobu zvýraznění image sponzora. Sponzoring balancuje mezi reklamou a darem, tedy lze ho chápat jako právní vztah mezi poskytovatelem příspěvku (sponzorem) a příjemcem příspěvku, kterému plynou vůči sponzorovi určité závazky a povinnosti. Tím se odlišuje sponzoring od reklamy, kde plátce se snaží pouze propagovat. Účel sponzorství je spíše propagovat a vytvořit dobré jméno společnosti u veřejnosti [5].

Sportovní reklama

Pojem sportovní reklama je placená forma prezentace organizace, jejích výrobků, služeb a myšlenek, vyskytující se v oblasti sportu. Cílem je seznámit potenciální zákazníky s firmou, jejím logem, produktem. Sportovní reklama bývá znázorněna právě pomocí loga, názvu firmy či jejího produktu na dresech, oděvu sportovců, tabulích, mantinelech, ledové ploše, palubovce, reklamních předmětech, vstupenkách apod. V současné době, co se reklamy týče, je nejvyhledávanější formou reklama v průběhu televizních přenosů, v celostátních nebo regionálním rozhlase a tisku. Vysoká účinnost reklamy je na internetu, kde jsou návštěvy nejen sportovních serverů velmi vysoké a stále narůstají.

Příjmy z nabídky reklamních služeb jsou velmi důležitým ekonomickým faktorem sportovních organizací, jelikož tvoří podstatnou část veškerých příjmů. Reklama, podobně jako sponzoring, souvisí se získáváním dodatečných finančních zdrojů, které zajišťují chod sportovních klubů a organizací [5].

2.7 Metody a techniky výzkumu

S pojmem výzkum se setkáváme ve všech vědních oborech. Typy výzkumu mohou být různě zaměřené, např. sociálně, sociologicky, psychologicky, pedagogicky apod.

Metoda je jednotný systém pravidel a principů, který určuje škálu možných operací, které vedou od jistých prvotních podmínek až k dosažení stanoveného cíle. Metodou tedy rozumíme určitý pracovní postup vedoucí od daných výchozích podmínek směřující k dosažení stanoveného cíle. Ve výzkumu či šetření bývá používána celá řada metod, mezi nejčastější metody výzkumu patří **metoda terénního šetření**, která spočívá v získávání informací v terénu od skupiny respondentů tazatelem a **metoda introspektivní**, opírající se o osobní znalosti, zkušenosti výzkumníka na základě účasti v prostředí či společenském procesu. Dalšími typy jsou logické metody, mezi které patří především analýza, komparace, metoda dosazování a metoda statistická.

Rozhodnutí o volbě varianty metody je ovlivněno nejen zkoumaným problémem, ale také finančními a časovými možnostmi.

Technika je způsob sběru materiálu, který je potřeba k vyvození výsledku výzkumu. O použití dané techniky rozhoduje charakter zkoumaných materiálů. Pojem technika výzkumu rozumíme konkrétní formy získávání informací. Mezi nejčastěji užívané se řadí dotazník, anketa, rozhovor. Každá technika má své výhody i nevýhody, svým způsobem je jednostranná. Doporučuje se proto kombinovat současně při šetření několik technik, aby byly eliminovány jednostrannosti jednotlivých technik [14].

V této bakalářské práci jsem použil metody terénního šetření, dotazování a analýzy. Z technik jsem využil k dosažení cíle mé práce dotazník a rozhovor.

SWOT analýza

Tato analýza je metodou výzkumu, pomocí níž můžeme specifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby spojené s určitým projektem, organizací, typem podnikání, podnikatelským záměrem nebo i politikou apod. Silné a slabé stránky jsou vnitřními faktory efektivnosti organizace (obce), oproti tomu příležitosti a hrozby vymezují vnější prostředí, vnější faktory efektivnosti organizace (obce) [6].

S (Strengths) - zaznamenávají se zde silné stránky, které přinášejí výhody jak zákazníkům, tak sportovní organizaci (obci). Zdůrazňují se zde přednosti a využití možností před konkurenčními subjekty.

W (Weaknesses) – slabé stránky zaznamenávají činnosti, které jsou dělány špatným nebo nevhodným způsobem a ve kterých si ostatní konkurenční subjekty vedou lépe. Cílem by mělo být odstranění slabých stránek.

O (Opportunities) – uvádí se zde příležitosti, které mohou zvýšit poptávku, nebo mohou lépe uspokojit zákazníka a přinést organizaci (obci) úspěch.

T (Threats) – hrozby přinášejí informace o událostech, které mohou snížit poptávku nebo zapříčinit nespokojenost zákazníků [8].

Metoda dotazování

Dotazník můžeme považovat za nejpoužívanější výzkumnou techniku pro jeho nespornou výhodu a to poměrně snadno, rychle, ekonomicky, nenáročně získat informace od většího počtu respondentů. Určitým problémem může být nebezpečí, kdy kvalita odpovědí je neprávem nahrazována vysokou kvantitou zkoumaného vzorku [6].

Dotazník může mít celou řadu konkrétních podob: sčítací arch (volby), prezenční listina, záznam, výkaz, list šetření, výzkumný list, dotazník apod. Výhody dotazníku jsou především v jeho nízkých nákladech, úspoře času, nízkém počtu respondentů a jejich možnostech volby odpovědi. Nevýhodou je obtížnost ověřování platnosti a správnosti odpovědí, poněvadž lidé mohou něco jiného říkat, myslet si i dělat.

Typy otázek

- Otevřené (volné) otázky – na danou otázku se tazatel vyjadřuje vlastními slovy.
- Uzavřené otázky – tazatel si zvolí jednu nebo více možností z určitého množství předem daných odpovědí.
- Polootevřené (polouzavřené) otázky – zde si tazatel může zvolit předem danou odpověď. Nevyhovuje-li mu žádná z předem definovaných odpovědí, využije možnost „jiná odpověď“.

Základem dotazníku je zjistit cíl šetření. Proto je důležité pokládat dotazovanému správně formulované otázky a jejich přijatelné množství, aby při vyhodnocování a zpracovávání výsledků byl dostatek informací. Dotazník nesmí být příliš dlouhý, jelikož při zpracovávání nadměrného množství informací, může růst časová náročnost a s délkou dotazníku klesá koncentrovanost respondentů a tím kvalita odpovědí [14].

Rozhovor

Rozhovor, který je součástí technik výzkumu, se chápe jako ucelená soustava ústního jednání mezi tazatelem a dotazovaným s cílem získat pomocí otázek informace o zkoumané realitě a jejích souvislostech.

Typy rozhovoru

Za nejdůležitější považujeme dělení rozhovorů na řízené (standardizované) a volné (nestandardizované).

- Standardizovaný rozhovor je v podstatě čtený dotazník. Při průběhu rozhovoru je hlavním činitelem tazatel, který má připravený scénář, kterého se pevně drží. Musí působit neutrálně, tedy nesmí komentovat výroky respondenta a vkládat do rozhovoru osobní názor.

- Nestandardizovaný rozhovor nemá stanovenou přesnou formulaci otázek a většinou ani jejich přesné pořadí. Rozhovor často rozvíjí jak tazatel, tak respondent a otázky je možno rozebírat do větší hloubky. Tento typ rozhovoru bývá využíván převážně v kvalitativních výzkumech, kdy je problém málo znám či nezmapován [6].

Dalšími typy rozhovorů jsou rozhovor zjevný (protokolovaný), neformální (bez záznamu) a skrytý (respondenti neznají účel a cíl rozhovoru). Podle počtu respondentů rozlišujeme rozhovor individuální a skupinový.

3 Zhodnocení možností sportovního využití obyvatel města Náchod

Sport je součástí zdravého životního stylu a volného času každého člověka, proto jsem se zaměřil na podmínky sportovního využití, které nabízí město Náchod svým občanům. Toto město jsem si vybral z toho důvodu, že zde od narození bydlím a aktivně využívám sportoviště v této lokalitě.

3.1 Město Náchod

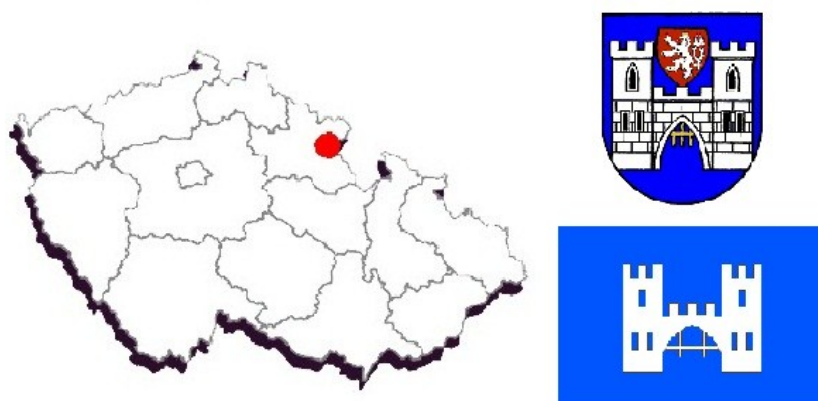
Náchod je okresní město, ležící v Královéhradeckém kraji na severovýchodě Čech. Město se rozkládá na obou březích řeky Metuje, katastrální výměra činí 33,32 km² a centrum města se nachází v nadmořské výšce 346 metrů nad mořem. Náchod se skládá se z 10 místních částí. V centru města se nachází mnoho historických staveb, především renesanční zámek, který je dominantou města, dále pak gotický kostel sv. Vavřince na Masarykově náměstí, stará barokní radnice a nová novorenesanční radnice. K 1. 1. 2014, dle oficiálních zdrojů Českého statistického úřadu, mělo město Náchod 20417 obyvatel.¹⁰

Město bylo založeno roku 1254 a název dostalo od toho, že se přes Náchod chodilo do Slezska, Německa a od roku 1945 do Polska. Hraniční přechod Náchod-Běloves/Kudowa Słone leží na hlavní trase Praha - Varšava. V novodobé historii bylo město označováno za průmyslové, odehrával se zde velmi rychlý růst především textilního odvětví. Počátkem 20. století se město pyšnilo titulem jednoho z největších bavlnářských center tehdejšího Rakouska – Uherska a bylo přezdíváno „Manchesterem východu“. Dnes je Náchod nejen textilním, ale i gumárenským a elektrotechnickým průmyslovým městem s vlastním pivovarem a bohatou kulturní i literární tradicí. Náchod je rodištěm českého spisovatele a exilového vydavatele Josefa Škvoreckého (1924-2012).

Náchod je hraničním městem, správním, hospodářským, kulturním a sportovním centrem oblasti mezi Krkonošemi a Orlickými horami. Městu náleží titul lázeňského města, avšak je jediným lázeňským městem v České republice bez fungujících lázní [24].

¹⁰ Počty obyvatel pro rok 2015 bude Český statistický úřad oznamovat 30. 4. 2015.

Obr. 3.1. Mapa, znak a prapor města Náchod

Zdroj: Město Náchod. *Symboly města*. [online]. 2010 [cit. 2015-03-12]. Dostupné

z: <http://www.mestonachod.cz/mesto-nachod/mesto/symboly/>

3.1.1 Statistické údaje

Okresní město Náchod je součástí Královéhradeckého kraje, který je pozitivně vnímán v otázce nezaměstnanosti. V současné době se nezaměstnanost v Královéhradeckém kraji pohybuje kolem 6,2% (k 28. 2. 2015), což je třetí nejnižší číslo mezi kraji v České republice. (Viz Tab. 3.1.) V Náchodě je nezaměstnanost v průměru kraje, tedy okolo 6,2%, což není nejnižší v kraji. A to především z důvodu, že zde nebyla delší dobu žádná významná investice, která by razantně zvýšila počty zaměstnanců, jako je tomu v případě okresů s nižší nezaměstnaností, konkrétně na Rychnovsku, kde Škoda Auto v závodě Kvasiny průběžně investuje nemalé částky a chystá další masivní investice.

Nezaměstnanost ovlivňuje sportovní vyžití obyvatel v celé České republice a jinak tomu není ani ve městě Náchod. I když není procentuální výše nezaměstnanosti vysoká, neznamená to, že by obyvatelé volili své aktivity bez ohledu na finanční stránku sportu a volí tedy takový druh pohybové rekreace, který je možno provozovat bez vysokých nároků na vybavení. Tímto problémem se zabývá i město a snaží se svým obyvatelům vyjít vstříc [18].

Tab. 3.1. Údaje o nezaměstnanosti ve městě Náchod

Uchazeči o zaměstnání		Volná pracovní místa hlášená úřadům práce	Uchazeči na 1 pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob v %		
celkem	z toho dosažitelní			celkem	muži	ženy
4733	4539	425	11,1	6,22	6,75	5,68

Zdroj: Zpracováno dle internetového serveru ČSÚ.

Tab. 3.2. Počet obyvatel

	Počet obyvatel	Počet obyvatel ve věku 15-64 let	Průměrný věk
muži	9778		40,4
ženy	10639		44,4
celkem	20417	13507	42,5

Zdroj: Zpracováno dle internetového serveru ČSÚ.

3.2 Sport ve městě Náchod

Náchod byl a je často nazýván sportovním městem, ať už díky bohaté sportovní historii nebo velkému množství úspěšných sportovních oddílů. Za své sportovní úspěchy a snahu města zprostředkovat sportovní vyžití a volnočasovou rekreaci svým občanům, získal roku 2013 titul Evropské město sportu¹¹ a to právem. Ač patří město rozlohou a počtem obyvatel k těm menším, je zde hodně možností sportovního vyžití, aniž by byla nutnost dojíždět za tělesnou rekreací do vzdálenějších lokalit.

V potaz je nutné brát nejen sportoviště, cyklostezky, haly pro aktivně sportující, ale také zapojení pasivních sportovců, tedy diváků, kteří mohou navštěvovat sportovní akce a utkání, čímž se stanou účastníky sportovního dění ve městě.

V Náchodě se provozuje celá řada individuálních a kolektivních sportů, které jsou základnou pro mladé sportovce reprezentující svoje město. Sportovní kluby ve městě využívají sportoviště spadající buď pod správu příspěvkové organizace Sportovní zařízení města Náchoda, nebo sportoviště vlastní a spravují sami. Tato sportoviště v minulosti kolikrát nesplňovali kapacitní nebo technické požadavky, proto město a sportovní kluby projevují snahu o jejich novou výstavbu, rekonstrukci a modernizaci. V posledních letech proběhl velký rozvoj ve výstavbě a rekonstrukci cyklostezek a cyklotras v okolí Náchoda, které je všeobecně shledáváno jako pozitivní.

Dalším kladem je činnost zastupitelstva města Náchod a jejich podpora sportu formou Programu pro poskytování dotací právnickým a fyzickým osobám na podporu sportu. Rada města každoročně schvaluje celkový objem finančních prostředků, který bude rozdělován z rozpočtu města na podporu stanoveného účelu.

3.3 Možnosti sportovního vyžití v Náchodě

Náchod je okresní město a v tomto městě je uvedeno přes 30 sportovních oddílů a více jak 20 sportovišť, která využívají nejen obyvatelé Náchoda, ale i obyvatelé okolních měst

¹¹ Evropské město sportu v kategorii TOWN – do 25000 obyvatel.

a obcí. V následující kapitole jsou uvedena sportoviště a sportovní areály v Náchodě, které využívá veřejnost, ale i sportovní kluby a tělovýchovné jednoty.

Zimní stadion

Zimní stadion v Náchodě je určen pro širokou veřejnost, ale hlavní podíl na využívání ledové plochy a prostorů stadionu mají tři kluby, které zde mají svou domovskou základnu. Konkrétně to jsou hokejový klub, rychlobruslařský klub a krasobruslařský klub z Náchoda. Vedle těchto klubů má zde zastoupení i **škola bruslení**, která nabízí své lekce v rámci projektu „Hrátky na ledě“ a v rámci grantu „Ve zdravém těle zdravý duch“, která je vedena trenéry HC Náchod. Další skupinou, pro kterou je čas na stadionu vyhrazen, jsou školy a školní družiny, které využívají dopolední hodiny pro bruslení v rámci tělesné výchovy.

Bruslení pro veřejnost je dostupné pouze o víkendu a to konkrétně v sobotu a neděli od 14 do 16 hodin. V sobotu je navíc možnost večerního bruslení od 17 do 19 hodin. Dále byl pro veřejnost uspořádán 28. 12. 2014 „*Pohádkový karneval na ledě*“, který byl shledán organizátory i návštěvníky jako velmi úspěšný.

Velkou skupinou uživatelů stadionu jsou týmy, které se účastní **amatérské hokejové ligy**. Tato liga se každým rokem rozšiřuje a kapacita ledové plochy je stále více využívána, což je velmi pozitivní po stránce finanční. Tento zvýšený zájem o prostory zimního stadionu je zásluhou rozsáhlé rekonstrukce z roku 2005, díky které se dostalo lepšímu zázemí především sportovním klubům, které zde působí. Stadion prošel modernizací interiéru a exteriéru, přestavbou ledové plochy a mantinelů. Každoročně jsou vymezeny finanční prostředky určené na postupné rekonstrukce a modernizace stadionu. Díky těmto investicím se náchodský zimní stadion řadí podmínkami mezi nejlepší sportoviště v Náchodě.

Provozovatelem stadionu je příspěvková organizace Sportovní zařízení města Náchoda za údržbu a provoz odpovídá vedoucí strojník zimního stadionu. Kapacita zimního stadionu pro diváky sportovních utkání a soutěží je 1760 osob.

Plavecký bazén

Krytý plavecký bazén nabízí další možnost z nabídky sportovních možností v Náchodě. Komplex krytého bazénu se skládá z plaveckého bazénu, který obsahuje sedm drah v délce 25 m a z dětského bazénu, který slouží pro začátečníky ve výuce plavání. Kromě bazénů nabízí komplex krytého bazénu také dvě sauny, dvě místnosti určené pro masáže a dvě parní komory.

Předním uživatelem bazénu je **plavecký oddíl TJ Delfín**, který využívá prostory bazénu pro tréninky v odpoledních hodinách, každý všední den v týdnu. V rámci činnosti tohoto oddílu jsou každoročně organizovány různé plavecké závody, mezi které patří tradiční „*Modrá stuha*“, jejíž historie sahá až do roku 1940.

Ve dnech školního vyučování využívá prostory plaveckého bazénu **Plavecká škola**, která zabezpečuje výuku plavání obsaženou ve výchovných a vzdělávacích programech základních škol. Dále Plavecká škola organizuje povinné i nepovinné kurzy plavání pro žáky mateřských, základních, středních škol a další různé plavecké kurzy. Velmi významným projektem je „*Centrum péče o matku a dítě*“, které vytváří program pro rodiče a děti do věku 6 let. Mezi hlavní činnosti patří cvičení a plavání pro gravidní ženy, plavání kojenců a batolat.

Hlavní skupinou, pro kterou jsou služby bazénu vytvářeny, je široká veřejnost. Provozní doba je ve všední dny od 5:30 ráno do 21. až 23. hodiny v sezóně od 1. září do 25. června. Pro veřejnost se zde organizují akce jako kondiční plavání pod dohledem zdravotní sestry nebo aktivity jako aquaerobik, pilates a kalanetika.

Provozovatelem bazénu je příspěvková organizace Sportovní zařízení města Náchoda a za údržbu a provoz odpovídá vedoucí strojník plaveckého bazénu.

Jiráskovo koupaliště

Areál Jiráskova koupaliště v Náchodě prošel v roce 2007 rozsáhlou rekonstrukcí a výstavbou. Původní stav byl neodpovídající a nabízel pouze jeden plavecký bazén a jedno brouzdaliště pro děti. V současné době areál nabízí plavecký bazén 50 x 25 m s masážními tryskami, chrliči vody a čtyř dráhovou skluzavkou. Dále areál obsahuje dětský bazén s dětskou skluzavkou a brouzdaliště pro nejmenší návštěvníky. Co se týká podpory dalšího sportovního vyžití, nabízí areál prostory pro plážový volejbal, stolní tenis a kuželky.

Koupaliště je určeno pro širokou veřejnost a to během období od června do září. Přesné otevření a uzavření koupaliště je závislé na aktuálním počasí. V roce 2014 byl provoz koupaliště zahájen 16. 6. a ukončen 31. 8. Špatné léto se podepsalo na návštěvnosti snížené o polovinu oproti roku 2013. Bohužel nejde na aktuální počasí reagovat bezprostředně, jelikož se koupaliště napouští 5 – 6 dní. Výroční zpráva Sportovního zařízení města Náchoda uvádí, že je nutné v rámci dosažení úspor nákladů omezit provoz před letními prázdninami, jelikož náklady na provoz a údržbu jsou vyšší než příjmy ze vstupného [22].

Stadion Hamra

Víceúčelový stadion umožňuje využití jak travnatého fotbalového hřiště, tak atletického areálu, který obsahuje 400m běžecký ovál a doskočiště pro skok daleký. Provoz stadionu je každoročně zahájen na začátku dubna a ukončen na konci listopadu. Návštěvníky, využívající služby stadionu, jsou především náchodské základní a střední školy v rámci hodin tělesné výchovy a činnosti sportovních kroužků, především v dopoledních hodinách.

Další skupinou využívající služby stadionu jsou mládežnické oddíly fotbalového klubu Náchod. Tento stadion fotbalový klub navštěvuje v rámci tréninků pro mládež do 15 let, ostatní oddíly využívají pro tréninky a zápasy fotbalový stadion v Bělovsi. V roce 2014 se vrátilo na stadion Hamra pořádání mládežnických zápasů, které doposud bylo odehráváno také v Bělovsi.

Tyto dvě skupiny návštěvníků mají hlavní podíl na obsazení stadionu, který je dostupný pro veřejnost, ale jelikož stadion bývá plně vytížen školami s FK Náchod od 7 do 18 hodin každý všední den, není zde moc prostoru pro realizaci rekreačních sportů ze strany obyvatel Náchoda. Dále stadion slouží k tréninkům atletické skupiny SKP Hvězda Pardubice a pro tréninky a pořádání soutěží v hasičském sportu.

K stadionu patří přilehlý **skatepark**, který od svého vzniku prošel řadou změn a rekonstrukcí, jelikož je to místo, kde dochází k častým projevům vandalizmu (grafity, ničení překážek) a tyto projevy znemožňují návštěvníkům využívat prostory s jistotou stoprocentního bezpečí. Dalším sportoviště, které patří pod stadion Hamra, je **víceúčelové betonové hřiště**, které nabízí tenisové, volejbalové a nohejbalové vyžití. Tato sportoviště jsou určena pro především pro veřejnost. Víceúčelové hřiště a skatepark jsou střeženy kamerovým systémem. Areál je spravován organizací Sportovní zařízení města Náchoda.

Z pohledu technického a kapacitního stavu, je stadion Hamra nedostačující. Už řadu let je v Náchodě téma **rekonstrukce stadionu** velmi často zmiňované. Město Náchod žádá v roce 2015 MŠMT o dotaci na projekt kompletní rekonstrukce stadionu. Zpracovaný projekt řeší rekonstrukci fotbalového hřiště a atletického okruhu, rekonstrukci tribun pro diváky a především zbudování víceúčelového hřiště v přilehlém prostoru. V projektu fotbalového hřiště je dána přednost přírodnímu trávníku před umělým povrchem. Dále je vypracovaná dokumentace pro rekonstrukci zázemí šaten a technického zázemí včetně vybudování bytu správce, který by po rekonstrukci zajišťoval bezproblémový chod stadionu.

Výběrové řízení na dodavatele stavby podal zadavatel (město Náchod) 16. 3. 2015. Předmětem veřejné zakázky je modernizace stávajícího atletického stadionu včetně stávajícího víceúčelového hřiště. V projektové dokumentaci je stavba členěna na atletický stadion, tribunu pro atletický stadion s kapacitou 680 sedících diváků, víceúčelové hřiště a tribunu víceúčelového hřiště s kapacitou 132 sedících diváků. Projektovou dokumentaci zpracovala společnost ATELIER N° 90 z Brna. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky činí 40 345 932,96,- Kč bez DPH [19].

Fotbalový stadion

Tento stadion je využíván pro fotbalové účely fotbalového klubu Náchod. Stadion je vystavěn v Náchodě/Bělovsi. Prostory zařízení jsou určeny především pro potřeby mládežnických kategorií a mužstva mužů. Areál se skládá z hlavního travnatého hřiště, které prošlo rekonstrukcí a modernizací, dále pak z hřiště s umělým povrchem 3. generace. Nově vznikl tréninkový prostor mezi hřišti, kde je přírodní tráva určená pro trénink dětí.

Jak bylo zmíněno, stadion slouží k účelům **FK Náchod** a pro veřejnost je přístupný pouze pro účely diváctví. Stadion není v majetku města, ale ve vlastnictví SK Náchod.

Tenisové kurty Běloves

Tenisový areál je situován hned vedle fotbalového stadionu v Náchodě/Bělovsi. Areál nabízí pět antukových kurtů, tréninkovou zeď a mini kurt s umělým povrchem pro začínající tenisty. Vše je přístupné široké veřejnosti, která má společně s tenisovým klubem Náchod, hlavní podíl na využívání tenisových dvorců.

Tenisová sezóna v Náchodě neprobíhá pouze v létě, ale díky každoroční výstavbě nafukovací haly je možné využívat dva antukové kurty i přes zimu. Kurty si lze pronajmout na hodinu, nebo je možné zakoupit celosezónní permanentku.

Sportovní hala SK Náchod

Víceúčelová sportovní hala je jedno z hlavních center sportu v Náchodě. Domovskou základnu zde mají oddíly házené, florbalu a sálové kopané, které si rozdělují hodiny využívání plochy mezi sebe. Nabídka sportu v tomto sportovním zařízení je opravdu široká, především pro mladé sportovce, kteří provozují sport závodně. Náchodská **házená** sdružuje kompletní mládežnickou základnu od přípravy až po muže. Ženská házená má zastoupení pouze v oddíle nejstarších, tedy žen. Házená měla v Náchodě vždy velký divácký ohlas, v její historii se datuje spousta úspěchů i v nejvyšších soutěžích, proto je stále divácky slušně

navštěvovaná. **Florbal** je mladý sport, ale v Náchodě si našel velkou přízeň, jak ze strany mladých sportovců, tak i diváků. Oddíl opět nabízí kompletní mládežnickou základnu a dvě mužská družstva.

Sportovní hala mimo jiné nabízí pro návštěvníky možnost využití prostorů **Squash centra Náchod**, které umožňuje široké sportovní vyžití skrze raketové hry squashe, ricochetu a stolního tenisu. Tyto sporty získaly v Náchodě velký počet příznivců a zájem se neustále zvyšuje. Centrum nabízí maximální podporu těmto sportům i díky plně vybavené půjčovně a sportovnímu obchodu.

Volejbalová hala

Volejbal v Náchodě zastupují pouze dívčí a ženské týmy, které využívají prostory volejbalové haly, která je ve vlastnictví SK Náchod. Tento spolek sdružuje oddíly volejbalu a národní házené. Krytá volejbalová hala tedy slouží výhradně pro potřeby volejbalového oddílu **SPORT KLUB Náchod**. Ke kryté hale patří dále venkovní prostory, konkrétně tři antukové volejbalové hřiště a jedno hřiště pro plážový volejbal, které využívá všechny kategorie k tréninkům a soutěžním zápasům.

Možnosti návštěv tohoto sportovního zařízení pro veřejnost jsou především v pasivní formě, tedy formou diváctví. Náchodský volejbal má bohatou historii a mužstva žen i mužů byla dlouho účastníky nejvyšších soutěží v České republice. Klub vychovává a sdružuje hráčky od nejmenšího věku až po dospělé.

Sportovní stadion Plhov

Areál sportovního stadionu je v majetku a ve správě základní školy Náchod – Plhov. Tento stadion je k dispozici především pro účely náchodských základních škol, pro fotbalový klub FK Náchod a hlavně také pro širokou veřejnost. Nově zbudovaný areál nabízí hřiště s umělým povrchem a rozměry fotbalové plochy, víceúčelové hřiště s umělým povrchem, které je možné využívat na basketbal nebo tenis, dále atletický ovál s tartanovým povrchem, dvě vnitřní tělocvičny a posilovnu.

Stadion je k dispozici pro veřejnost zdarma ve dvou blocích každý týden, konkrétně v pondělí od 16 do 18 hodin a ve čtvrtek od 17 do 19 hodin. Tento provoz je k dispozici v sezóně od dubna do října. Pro návštěvníky veřejných hodin je nutné se ohlásit správci, jelikož v nevyužité době zůstává hřiště uzavřené z důvodu úspory nákladů za dohled nad areálem. Nutnost stadionu vydělávat na svoji údržbu, omezuje návštěvníky, kteří využívají

areál zdarma, pouze na 4 hodiny týdně. Areál však nabízí možnost pronájmu sportovišť ve volných časech za určitý poplatek [25].

Sportovní hřiště základní školy T. G. Masaryka

Sportovní hřiště, které spadá pod základní školu T. G. Masaryka v Náchodě, bylo zrekonstruováno roku 2014 v rámci projektu „Veřejná prostranství Náchod - sportovní hřiště“. Staré betonové hřiště bylo přestavěno na víceúčelovou hrací plochu s umělým polyuretanovým povrchem, kolem které je 200 m dlouhý běžecký ovál s umělým povrchem a uvnitř tohoto oválu se nachází asfaltová in-line dráha. Jedna z rovinek oválu je zakončena doskočištěm pro skok daleký. Dále je vedle hřiště vybudován kondiční areál s cvičicími prvky.

Prostory hřiště jsou určeny žákům ZŠ, které zde vykonávají hodiny tělesné výchovy, ale především široké veřejnosti, pro kterou je vstup a využívání veškerých sportovišť zdarma.

Fitness centra

Fitness je v současné době velice populární a velmi používaný výraz nejen mladými, ale širokou veřejností. Za fitness se považují sportovní aktivity, které mají za cíl budování všeobecné tělesné kondice, zlepšení celkové zdatnosti, rozvoj síly a upevňování zdraví.

V Náchodě tyto služby zajišťují hned dvě fitness centra, která nabízí posilovny s posilovacími stroji a sály, které slouží na aerobik, spinning, core cvičení, pilates, jumping a další moderní cvičení.

Lyžařský vlek SK Běloves

Náchod mimo tradiční sportovní zařízení, jako jsou sportovní haly, hřiště a stadiony, nabízí i možnosti lyžařského vyžití. V Náchodě se vyskytují dva lyžařské vleky, které byly postaveny roku 1989. První z nich a polohou nižší, se jmenuje „Brabák“, který má délku 260 m a kapacitu 452 osob za hodinu. Druhý vlek, který se jmenuje „Maliňák“, je umístěn ve vyšší poloze a navazuje na nižší vlek. Jeho délka je 380 m a kapacita vleku je 350 osob za hodinu. Nejvyšší bod vleku má nadmořskou výšku 593 m. n. m.

Bohužel na sjezdovkách není možnost umělého zasněžování, proto provoz vleku je omezen přírodními a sněhovými podmínkami. Provozní doba „Brabáku“ je přes pracovní týden v rámci večerního lyžování v pondělí, středu a pátek od 17 do 19 hodin a o víkendu od 10 do 16 hodin. Provoz „Maliňáku“ je pouze o víkendech od 10 do 16 hodin a to nepravidelně.

Sjezdovky u obou vleků jsou dostatečně široké s členitým terénem, takže jsou vhodné jak pro začátečníky, tak pro pokročilé lyžaře. Oba vleky v Náchodě spravuje a udržuje pro širokou veřejnost lyžařský oddíl SK Běloves [21].

Tělocvičny

V Náchodě je řada prostorů, které se dají využívat jako cvičební sály, například pro aerobik, kruhová cvičení, nebo jako tělocvičny pro sálovou kopanou, florbal či gymnastiku. Tělocvičny často spadají pod základní a střední školy, které je využívají pro hodiny tělesné výchovy. Ale ve volných časech slouží veřejnosti buď pro cvičení, nebo k pronájmu. Dále pak v Náchodě funguje TJ Sokol Náchod, který ve své tělocvičně nabízí pro mládež i pro rodiče všestranné cvičení. Tělocvična ZŠ T. G. Masaryka nabízí klasické prostory tělocvičny, ale navíc také nově vybudovanou horolezeckou stěnu, kterou může veřejnost využívat v dobách určených k návštěvě.

Cyklostezky

Město Náchod, co se týče turistiky a cykloturistiky, spadá pod region a turistickou oblast Kladského pomezí. Náchod a jeho okolí je protkané velkým počtem cyklotras, které nabízí poznatky přírodního, ale i kulturního obohacení. Cyklostezky jsou různorodé, členěné povrchem cesty, teréně atd.

Veřejností nejvyužívanější víceúčelovou stezkou v Náchodě je **cyklostezka číslo 4034**, která vede z obce Peklo do města Hronov. Tato cyklostezka je oblíbená, jelikož většina její trasy je pokryta asfaltovým povrchem a je tedy určena nejen pro cyklisty a chodce, ale i pro inline bruslaře, běžce a například rodiče s kočárky. Tyto části pokryté asfaltem se rozdělují na tři trasy. První trasa je z obce Peklo do Náchoda, která měří necelé 4 kilometry, ale celá trase vede lesem a podél řeky Metuje, takže často je povrch kluzký, či zanesený listy a jehličím. Další část vede z městské části Běloves do obce Velké Poříčí. Tato trasa je dlouhá přes 4 kilometry a je uživateli nejčastěji navštěvovaná. V období letních prázdnin bývá maximálně využívána, často i přetížená. Poslední trasa z Náchoda/Bělovse do polského města Kudowa Zdroj (Slone) měří necelé 2 kilometry a je z těchto asfaltových tras nejnovější. Tato cyklostezka byla z větší části hrazena z financí poskytnutých Evropskou unií [20].

3.3.1 Další možnosti sportovního využití

Město Náchod a jeho přilehlé okolí nabízí a podporuje širokou škálu sportovního využití pro mládež i ostatní obyvatele. K tradičním sportům lze zařadit basketbal, který využívá prostory tělocvičny SPŠ a VOŠ Stavební nebo v Náchodě velmi populární kuželky, které pro

své tréninky a zápasy využívají prostory kuželny. Náchod hostil v roce 2005 mistrovství světa juniorů v tomto sportu a jeho popularita se udržuje. V Náchodě se odehrává největší neregistrovaná soutěž kuželek v České republice. Kuželkám podobný sport, který ale využívá veřejnost spíše pro pobavení a odreagování, je bowling. V Náchodě jsou k dispozici dvě herny, které slouží především široké veřejnosti, ale odehrávají se zde i turnaje a ligy. Dále v Náchodě fungují oddíly tradičních bojových sportů, jako je judo nebo karate.

Běh Hronov Náchod

Silniční běh Hronov Náchod je jedna z největších sportovních akcí a událostí na Náchodsku. Svou historií sahá až do roku 1928, kdy byl první oficiální ročník tohoto závodu. Tento závod se stal tradičním a v roce 2014 se konal **57. ročník**. Závod zaznamenal několik odmlk, ale v posledních letech se koná každoročně.

Trať závodu je dlouhá 8850 metrů a jak je již obsaženo v názvu, běží se z města Hronov do města Náchod. Závod je zařazen do přeboru okresu Náchod mužů a žen v silničním běhu, také do běžeckého seriálu MIZUNO RUNNING CUP a do Velké ceny východních Čech v bězích. Primárně je ovšem závod určen široké veřejnosti a zúčastnit se ho může opravdu kdokoli. Závod se koná koncem října a je rozdělen do šesti mužských a čtyř ženských kategorií rozdělených dle věku. Pořadatelem je Okresní svaz rekreačních sportů v Náchodě pod záštitou městských úřadů Náchod a Hronov a obecního úřadu Velké Poříčí ve spolupráci s Českou unií sportu, která tento závod zařazuje do programu „SPORTUJ S NÁMI“. Startovné pro tento závod se pohybuje od 150 do 250 Kč [17].

3.3.2 Náchod - Evropské město sportu

Evropské město sportu je titul, kterým je každý rok označeno jedno z Evropských měst, po vzoru Evropského města kultury. Tento titul uděluje ACES (European Capital of Sport Association) od roku 2001. Cílem projektu je ocenit důležitost sportu v daném městě a podpořit jeho další sportovní rozvoj.

Každoročně je vybíráno jedno hlavní město sportu (město s více než 499 999 obyvateli), následně několik Evropských měst sportu (města s 25 000 až 499 999 obyvateli) a také několik Evropských maloměst sportu (do 25 000 obyvatel).

První oceněné město, které tento titul v České republice získalo, byl v roce 2012 Liberec. O rok později získal titul Evropské maloměsto sportu právě Náchod. V roce 2014 se titulem Evropské město sportu pyšnila Ostrava a v tom samém roce, v kategorii maloměst se stalo Evropským městem sportu středočeské město Nymburk.

Město Náchod bylo nominováno do soutěže o Evropské město sportu v roce 2013. Tento titul se pojí s rekreačním sportováním a radnice města Náchod se o něj ucházela necelý rok. Hodnotící komise město navštívila, aby posoudila, zda je město vhodné pro udělení titulu. Přítomné komisi bylo kromě tréninků mladých sportovců představeno i kulturní vyžití v čele se zámek a pivovarem. A právě tato hodnotící komise, která město navštívila a účastnila se sportovního dění, rozhodla o následném udělení titulu **EUROPEAN TOWN OF SPORT 2013**.

Viceprezident Asociace evropských měst sportu při Evropské unii John Swanson řekl, že na komisi udělal největší dojem počet sportů, klubů a dětí, které se aktivně zapojují a také, že se v Náchodě pěstuje sport pro všechny. Tento titul je především čestné ocenění za práci, kterou město vykonává v posledních letech pro oblast sportu a sportovního vyžití. Nejsou s tímto oceněním spojeny žádné přímé dotace, ale záleží jen na městě, zda dokáže tyto otevřené dveře do Bruselu využít co nejlépe [23].

Obr. 3.2. Evropské město sportu 2013

Zdroj: Město Náchod. *Město Náchod – Evropské město sportu roku 2013* [online]. 2012 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.mestonachod.cz/mesto-nachod/mesto/symboly/>

3.4 Vlastní výzkumné šetření ve sledované lokalitě

Cílem mého výzkumného šetření bylo zjistit, zda obyvatelé města Náchod využívají pro svoji pohybovou rekreaci sportovní zařízení a sportovní akce, které město nabízí, jsou-li spokojeni s nabídkou a se současným stavem sportovišť, co by chtěli změnit a jaké sportovní vyžití v Náchodě chybí.

Pro zhodnocení výzkumu možností sportovního vyžití obyvatel města Náchod jsem využil metodu dotazování a výzkumné techniky rozhovoru a dotazníku. Výzkum probíhal v rozmezí přibližně měsíce, konkrétně měsíce března roku 2015. V tomto období jsem absolvoval rozhovor s vedoucím odboru kultury, sportu a cestovního ruchu na Městském úřadě v Náchodě, Romanem Touškem, kterému jsem položil deset otázek, týkajících se sportovního dění v Náchodě. Druhou částí výzkumu bylo rozmístění dotazníků pro obyvatele Náchoda. Dotazník byl dán k vyplnění v tištěné a elektronické podobě náhodně vybraným respondentům, kterým bylo předloženo 21 otázek, z toho 16 uzavřených a 5 otevřených otázek.

3.4.1 Rozhovor

K rozhovoru jsem požádal zaměstnance Městského úřadu v Náchodě, Romana Touška, který je vedoucím odboru kultury, sportu a cestovního ruchu. Rozhovor byl veden v kanceláři pana Touška standardizovaným způsobem, ale v určitých částech přecházel do volné debaty, pro pochopení a objasnění některých otázek a odpovědí.

Jak dlouho se angažujete v náchodském sportovním prostředí a co děláte pro sport z pozice vedoucího odboru kultury a sportu?

V oblasti sportu se pohybuji šestnáct let, konkrétně v Náchodě jsou to čtyři roky. Snažíme se poskytovat finanční servis sportovním klubům v oblasti sportu, ať na jejich činnost nebo na mimořádné akce, například formou dotací. Dále komunikujeme se sportovními kluby, poskytujeme jim informace, které potřebují, ale hlavně tedy ten finanční servis.

Jaké sporty a sportovní zařízení v Náchodě obyvatelé nejvíce navštěvují a využívají?

Zpětnou vazbu nemáme, bohužel na toto nemáme momentálně čas ani prostředky. Ale domnívám se, že obyvatelé nejvíce navštěvují veřejné sportoviště jako je bazén, zimní stadion a v létě koupaliště.

Jsou v Náchodě nějaké sporty nebo sportovní zařízení, které město preferuje před ostatními?

Ano, v Náchodě se podporují přímými dotacemi vybrané sportovní kluby. Tyto vybrané kluby jsou hokejový klub Náchod, fotbalový klub Náchod, házená TJ Náchod a nově k nim přibyl florbal Náchod. Tyto přímé dotace poskytujeme, jelikož tyto sporty a jejich sportovní týmy reprezentují město Náchod v okolí nejvíce a jejich snaha je dlouhodobě viditelná. Dotace je možné použít na chod celého klubu, tedy mládeže i „A“ mužstva, ale je zde podmínka, že nesmí být použity na nákup nebo platy hráčů.

Jakým způsobem se město stará o provoz a údržbu sportovišť?

O provoz a údržbu sportovišť se stará město přes příspěvkovou organizaci Sportovní zařízení města Náchoda, která má ve své správě zimní stadion, stadion Hamra, plavecký bazén a Jiráskovo koupaliště. O tyto zařízení se organizace stará skrze své zaměstnance. Další sportoviště spadající pod město Náchod, jako jsou školní a veřejná hřiště, mají na starost konkrétní osoby, správci, školníci. Dále v Náchodě fungují sportovní kluby, které mají sportoviště ve svém vlastnictví a provoz s údržbou provádějí oni.

Jaké jsou možnosti sportovních klubů a oddílů, získat finanční prostředky z rozpočtu města Náchod?

Možnosti na získání financí se řadí do třech skupin. První jsou přímé dotace, které město rozděljuje ze schváleného městského rozpočtu pro kulturu a sport. Další možnost, kde mohou kluby a oddíly žádat o finance, je rozdělování peněz z výnosů ze sázkových loterií a přes tělovýchovnou komisi města. A třetí možnost je žádat o finanční podporu přes Kulturní a sportovní nadaci města Náchoda.

Tato nadace funguje formou grantů, o které si sportovní oddíly zažádají. Veškeré nadační příspěvky jsou pak rozdělovány na základě těchto žádostí a podle posouzení významu záměru pro město, jeho propagaci, přínosu pro rozvoj jednotlivých druhů sportovní a zájmové činnosti, pro podporu mládežnických aktivit, spolkové činnosti apod. Dalším způsobem je rozdělování finančních prostředků formou vypsání dvoukolového grantového řízení.

Jsou podle Vás finanční prostředky rozdělovány na sport v Náchodě dostatečně?

Peněz v tomto odvětví nebude nikdy dost, ale děláme vše pro to, aby v Náchodě byl sport zabezpečen co nejlépe.

Jaké jsou nejnavštěvovanější sportovní akce, které město Náchod pořádá nebo se na organizaci podílí?

Město Náchod podporuje velký počet akcí, jako partner. To znamená, že se podílí určitou částkou na chodu akce, ale nevystupuje zde jako pořadatel či organizátor. Funguje zde podpora například sportovních turnajů a akcí z výše jmenované Kulturní a sportovní nadace města Náchod, kterou kluby a oddíly využívají. Co město vysloveně pořádá, tak je dobré jmenovat tři přední akce. První Za sportem na Hamra, což je prezentace sportovních oddílů, kde každý klub má svůj prostor, může se prezentovat před veřejností a tato prezentace může sloužit i jako náborová akce. Druhá velká akce je Plážový víkend nejen pro rodiny a děti „Bezados Cup“, což je turnaj o putovní pohár města Náchod v plážovém fotbale a v plážovém volejbale. Tento turnaj se odehrává v Náchodě na Masarykově náměstí, kde je dovezeno 150 tun písku. A třetí větší akcí jsou zářijové Atletické závody na stadionu Hamra. Dále společně s hokejovým klubem HC Náchod organizujeme Ligu neregistrovaných hokejistů na Zimním stadionu v Náchodě.

Jinak samozřejmě jedna z veřejností nejnavštěvovanějších akcí v Náchodě je i běh Hronov Náchod, který pořádá Česká unie sportu a město se podílí na podpoře určitou částkou, stejně jako město Hronov a Velké Poříčí.

V roce 2013 získal Náchod ocenění Evropské město sportu, s tímto titulem přišla i jistá odpovědnost do budoucnosti. Co tímto titulem město Náchod získalo?

Toto ocenění znamená pro město Náchod především prestiž a možnost zařadit se po bok velkých Evropských měst, které tento titul získaly. Je to ocenění za práci, kterou se v posledních letech snažíme dělat. S tímto titulem se Náchod zviditelnil nejen v okolí, ale i v zahraničí, což podporuje například turistický ruch.

Plánujete do budoucnosti nějaké projekty v oblasti sportu?

Ano, město plánuje do budoucna především projekty rekonstrukcí. Hlavně je to rekonstrukce stadionu Hamra, která byla v nedostačujícím stavu. Tato rekonstrukce zahrnuje přestavbu travnatého hřiště, atletického oválu, tribun a výstavbu víceúčelového hřiště. V jednání jsou další projekty, ale ještě není nic přesněji schváleno.

Velký počet respondentů v mém dotazníkovém šetření uvedl, že navštěvuje plavecké bazény nebo aquaparky mimo město Náchod. Plánujete v tomto ohledu nějakou modernizaci či přestavbu vašeho plaveckého bazénu?

Náchodský bazén určitě rozsáhlejší rekonstrukci potřebuje, jen ještě není odsouhlasené, kdy a v jakém měřítku proběhne. Co zatím plánujeme, jsou menší kroky, jako zateplení bazénu a výměna oken, jelikož úniky tepla v místech hlavního plaveckého bazénu jsou obrovské.

3.4.2 Dotazníkové šetření

V rámci svého výzkumného šetření jsem osobně rozdál nebo rozeslal 100 dotazníků. Z tohoto počtu se vrátilo 75 správně vyplněných a myslím si, že je to pro splnění cíle mé bakalářské práce dostatečné množství. Dotazník obsahuje 21 otázek, je anonymní a obsahuje tři typy otázek – otevřené, uzavřené a výčtové. Respondenty byli občané města Náchod, aby analýza byla co nejvíce objektivní. Prvních 40 dotazníků bylo rozdáno v tištěné podobě náhodně osloveným respondentům - občanům Náchoda. Získal jsem 35 správně vyplněných dotazníků, zbylé byly navraceny neúplně nebo nesprávně vyplněné. Dalších 60 dotazníků bylo rozesláno elektronicky a vrátilo se 40 úplně vyplněných dotazníků.

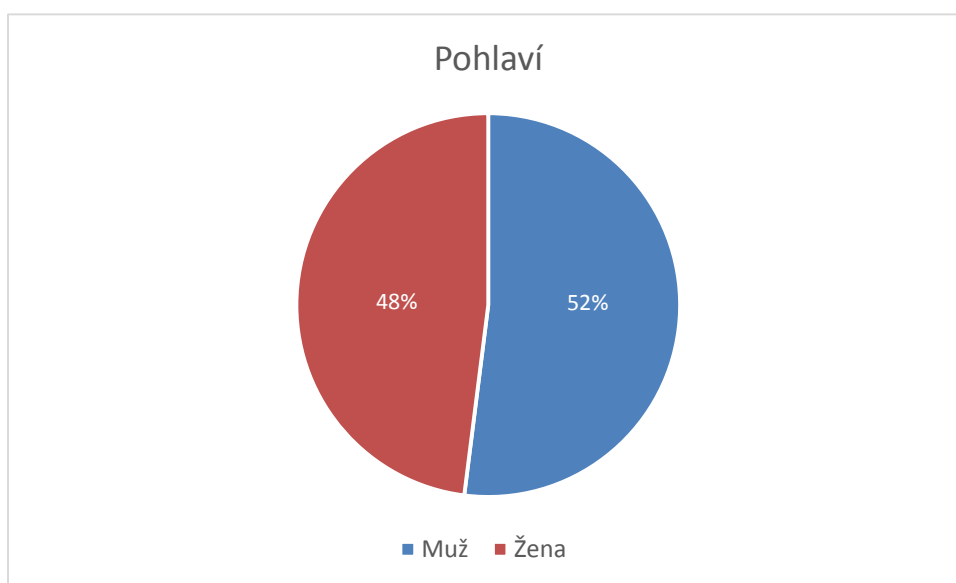
Dotazníky rozeslané v elektronické podobě byly vytvořeny skrze systém Survio.com, který umožňuje kompletní analýzu výsledků. Tyto výsledky, společně s výsledky z tištěných dotazníků jsem zpracoval pomocí programu Microsoft Excel, který umožňuje i grafické zobrazení.

Veškeré vyhodnocené výsledky, získané dotazování obyvatel, jsou základem pro následné návrhy a doporučení.

Otázka č. 1 – Pohlaví

Z počtu 75 respondentů, se dotazníkového výzkumu zúčastnilo 39 mužů a 36 žen. Snahou bylo dosáhnout rovnocenného počtu vyplněných dotazníků pro obě pohlaví, aby výsledky nebyly nijak zkreslující či diskriminující.

Graf 3.1. Pohlaví dotazovaných

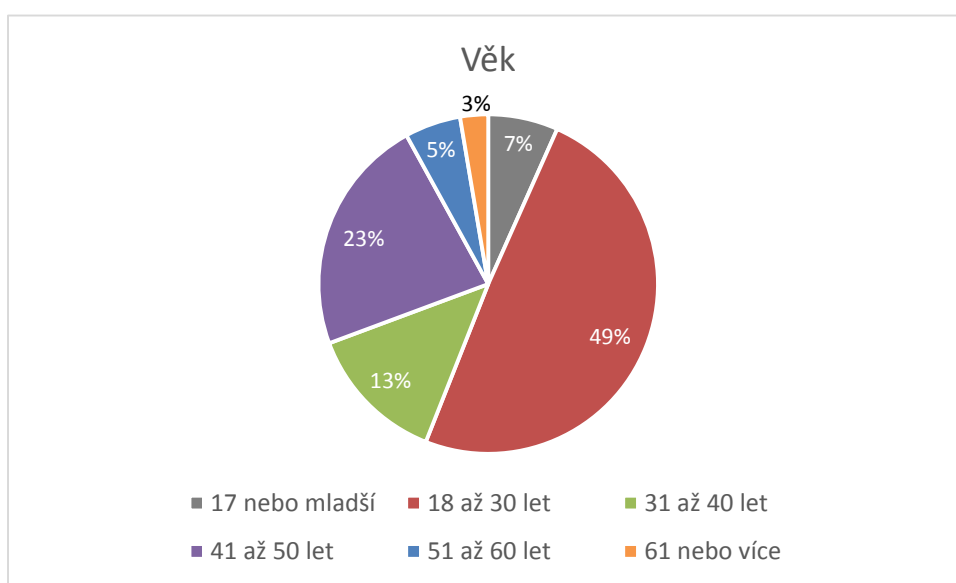

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 2 – Věk

V této otázce byla opět snaha oslovit co nejširší skupinu obyvatel s přihlédnutím na jejich věk. Tato otázka byla opět informační a cílem bylo zjistit věkovou strukturu respondentů. Nejvyšší počet dotazovaných byl ve věku 18 až 30 let, kde odpovědělo 37 respondentů. Více jak polovina respondentů patří do věkově mladší generace, což znamená určitý vliv na otázky ohledně sportování, jelikož se tato skupina častěji věnuje sportu, ať už v důsledku volného času nebo zdraví. Zastoupení všech skupin uvádím v grafu č 3.2.

Graf 3.2. Věková struktura dotazovaných

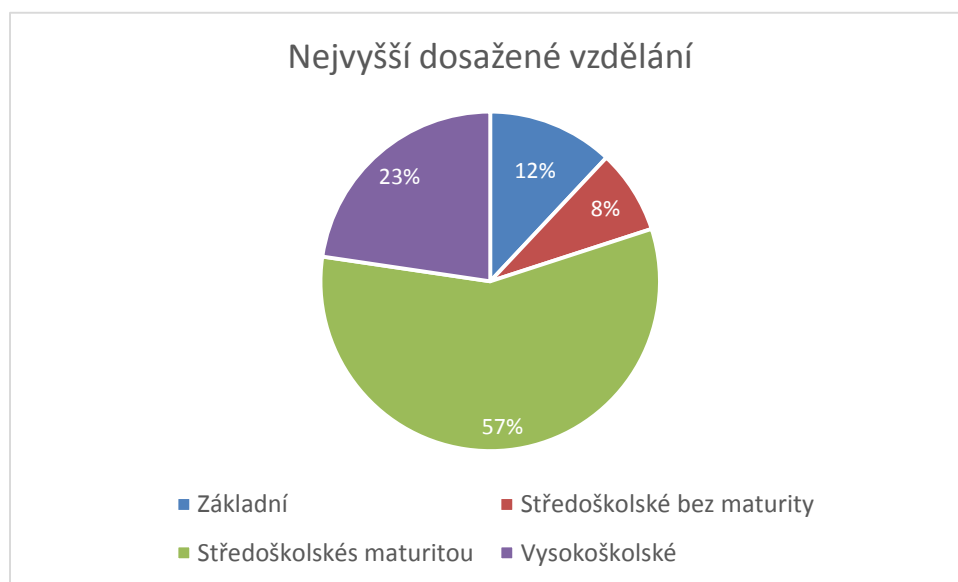

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání

Otázka, kde bylo možné vybrat jednu ze čtyř odpovědí, navazuje na široké věkové zastoupení z předešlé otázky. Mezi oslovenými respondenty mohou být rozdíly ve finančních příjmech, v množství volného času, jak si volný čas dokáží uspořádat a jestli čas i peníze investují do sportovního vyžití. Nejvyšší počet dotázaných uvedlo dosažené vzdělání středoškolské s maturitou. Překvapivý byl počet respondentů s vysokoškolským vzděláním, kdy ze 75 dotázaných, uvedlo vysokoškolský titul 17 respondentů (viz graf 3.3). Právě tyto respondenti nejčastěji uváděli, že se ve volném čase aktivně a často věnují sportu a investují do sportovní rekreace více peněz než například lidé se vzděláním středoškolským bez maturity.

Graf 3.3. Nejvyšší dosažené vzdělání

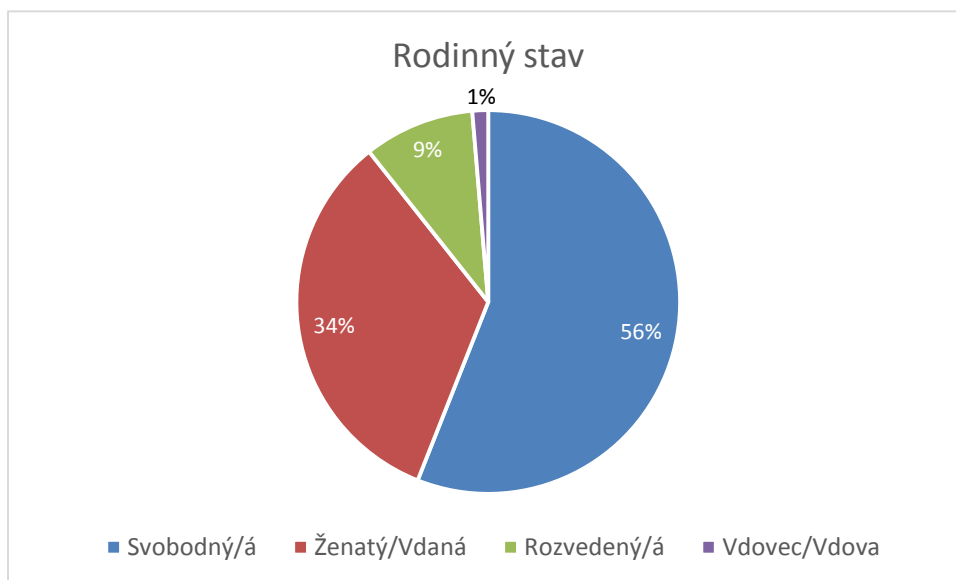
Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 4 – Rodinný stav

Cílem této otázky bylo zjistit rodinný stav respondentů, jelikož úzce souvisí se způsobem trávení volného času. Svobodní lidé mají více volného času, který mohou využívat sportováním, než například lidé v manželství. Což se ukázalo být pravdivé ve většině případů, ale v otázkách č. 16 a 17 se objevují i požadavky na více dětských hřišť nebo na jejich lepší vybavení či hlídání. Z toho vyplývá, že sportovní zařízení navštěvují i rodiče s dětmi a svůj volný čas tráví sportováním.

Nejvíce respondentů, konkrétně 42, uvedlo rodinný stav svobodný a tento fakt navazuje na otázku č. 2, kde nejvíce oslovených respondentů bylo ve věku do 30 let. Výsledek těchto dvou otázek ukazuje současný trend mladých lidí, kteří uzavírají manželství v pozdějším věku (viz graf č. 3.4).

Graf 3.4. Rodinný stav

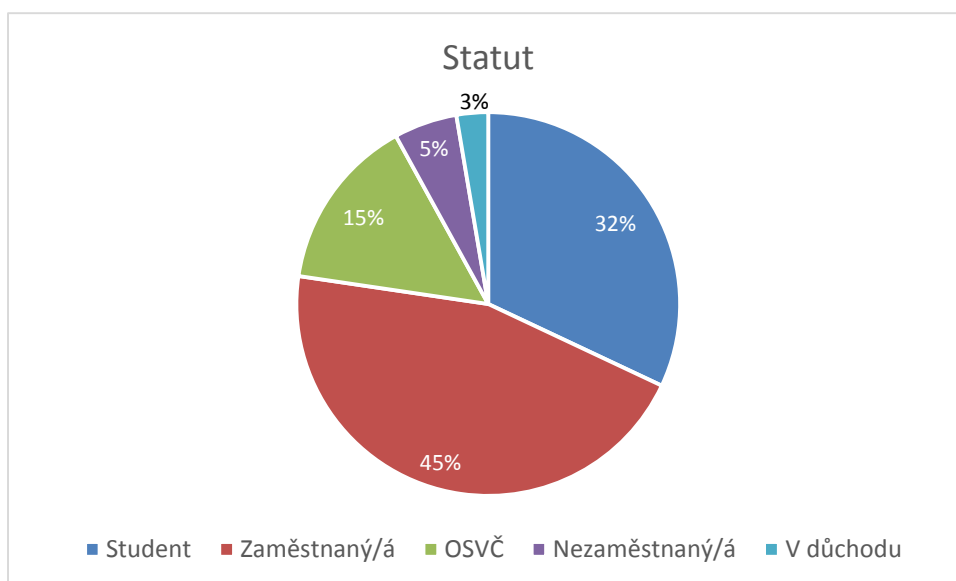

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 5 – Váš statut je?

Tato identifikační otázka se zaměřuje na ekonomickou aktivitu respondentů. Jak již bylo uvedeno, vzdělání a věk souvisí se způsobem trávení volného času. K tomuto se váže i právě současný statut obyvatel. Více volného času mají například studenti, kteří se aktivně věnují sportu, avšak jejich měsíční náklady (viz otázka č. 8) jsou nižší a tráví svůj volný čas více na veřejných sportovištích. Zaměstnaní lidé mají volného času méně, ale dokáží si ho zorganizovat a trávit kvalitněji, čemuž odpovídají i měsíční výdaje na sport. Rozdělení účastníků výzkumu podle profese zobrazuje graf č. 3.5.

Graf 3.5. Současný statut

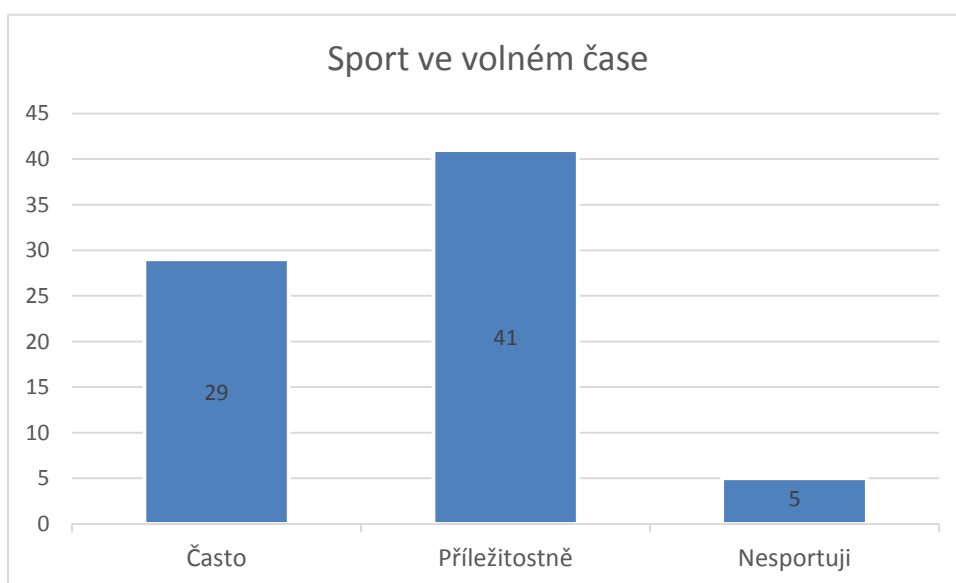

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 6 – Sportujete ve svém volném čase?

Z odpovědí respondentů (viz graf č. 3.6) na tuto otázku vyplývá, že převážná většina oslovených obyvatel se ve svém volném čase věnuje sportu. Pouze necelé 4% respondentů označila odpověď „Nesportuji“, což je velmi pozitivní a vyjadřuje to současný mínění populace, kde se dbá na zdravý životní styl, který aktivní pohyb a sportování podporuje. Sportování ale nedbá jen na aspekty zdravého fyzického života, ale také pomocí rekreačního sportu dochází k odpočinku od stresu, odreagování, začlenění do nových komunit atd.

Graf 3.6. Sportování ve volném čase

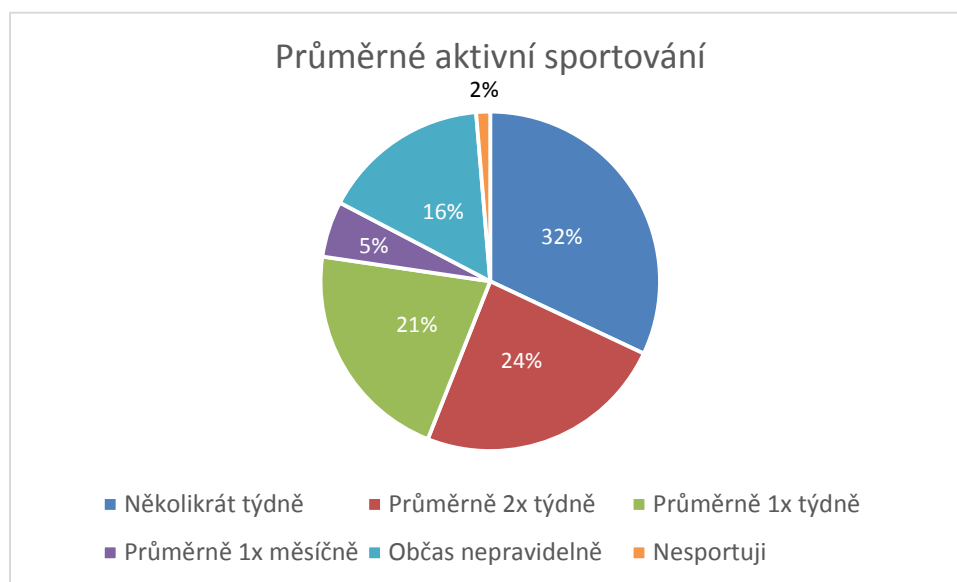

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 7 – Jak často se aktivně věnujete sportu

Tato otázka zahrnovala šest odpovědí, ze kterých respondenti mohli volit jednu, která vystihuje jejich průměrné sportování za týden, či měsíc. V otázce č. 6 uvedla většina respondentů, že se sportu věnují spíše příležitostně, což zde odpovídá, ne ale však úplně. Celých 77 % respondentů uvedlo, že se sportu věnují alespoň jeden den v týdnu, což je velmi vysoké číslo a ukazuje to, že sport je součástí každého týdne silné většiny obyvatel. Odpověď „Občas nepravidelně“ volilo 12 respondentů a oproti otázce č. 6 odpověď „Nesportuji“ volil pouze jeden respondent, což znamená, že zbývajících čtyři se v této otázce dokázali svou odpovědí zařadit mezi sportující veřejnost. Odpovědi respondentů zobrazuje graf č. 3.7.

Graf 3.7. Průměrné aktivní sportování

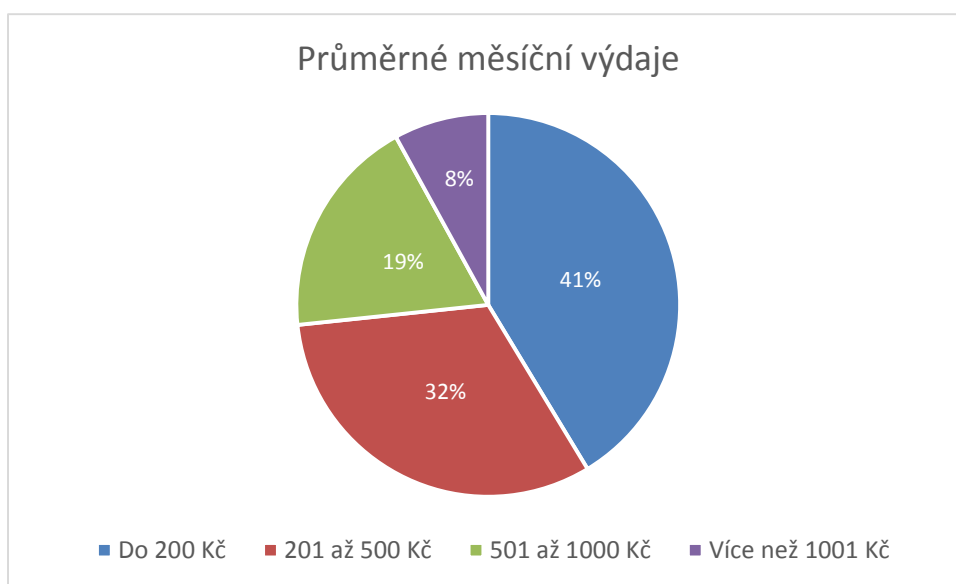

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 8 – Jaké jsou Vaše průměrné měsíční výdaje na sport?

Respondenti vybírali ze čtyř odpovědí na otázku, jaké jsou jejich průměrné měsíční výdaje na sport. Nejvíce dotazovaných uvedlo, že jejich měsíční výdaje jsou do 200 Kč, což značí využívání spíše veřejných sportovišť a prostranství. Dalo by se očekávat, že největší skupinou s průměrnými výdaji do 200 Kč, budou studenti, kteří uváděli tyto výdaje také, ale častěji uváděli odpověď „201 až 500 Kč“. Osoby uvádějící výdaje do 200 Kč uváděli v otázce č. 6 odpověď „Příležitostně“ a v otázce č. 7 odpovědi „Průměrně 1x měsíčně“ a „Občas nepravidelně“. Výdaje vyšší než 1001 Kč uvedlo celkem 6 respondentů, nejčastěji ve věku 31 až 50 let (viz graf č. 3.8).

Graf 3.8. Průměrné měsíční výdaje na sport

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 9 – Jak jste spokojen/a se sportovními možnostmi v Náchodě?

Otázka se zaměřuje na spokojenost respondentů se sportovním vyžitím ve městě. Odpovědi „Spíše spokojen“ volilo 79% dotazovaných a „Velmi spokojen“ 9% dotazovaných, což znamená, že velká většina je se sportovními možnostmi, které město Náchod svým obyvatelům nabízí, spokojena. Avšak v otevřené otázce č. 17, která se dotazuje na názor, co by se dalo na současném stavu a nabídce zlepšit, většina respondentů uváděla návrhy na zlepšení. Odpověď „Velmi nespokojen“ neuvedl žádný z respondentů, avšak 12% respondentů je spíše nespokojeno se sportovním vyžitím v Náchodě (viz graf č. 3.9).

Graf 3.9. Spokojenost respondentů se sportovními možnostmi v Náchodě

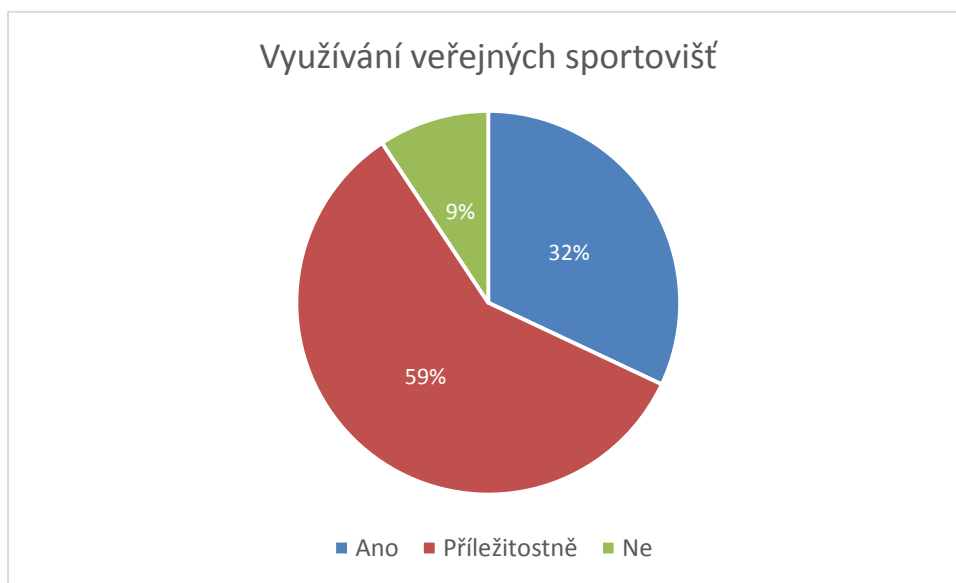

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 10 – Využíváte veřejná sportoviště a sportovní areály v Náchodě?

Zde bylo cílem zjistit, zda obyvatelé v Náchodě využívají veřejná sportoviště, která jim město nabízí, nebo využívají spíše nabídky soukromých subjektů, či snad nenavštěvují sportoviště vůbec. Nejvíce dotazovaní uváděli, že veřejná sportoviště využívají příležitostně, z čehož lze odvodit, že navštěvují i příležitostně soukromé sportoviště. Dokonce 7 respondentů uvedlo, že veřejná sportoviště nenavštěvují vůbec, což může znamenat, že využívají pouze soukromá sportoviště, nebo nesportují vůbec.

Graf 3.10. Využívání veřejných sportovišť

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 11 – Navštěvujete sportoviště a sportovní areály za účelem aktivního sportování nebo pasivního (jako divák)?

Smyslem této otázky bylo zjistit, zda se respondenti věnují sportu jenom aktivně, nebo jestli podporují sportovní kluby a družstva v Náchodě i jako fanoušci. Odpovědi byly velmi pozitivní ve směru, že obyvatelé mají zájem i o sportovním dění, které se odehrává v jejich městě. Skoro polovina dotazovaných uvedla, že jejich sportovní vyžití je aktivní, ale zároveň podporují i sport jako diváci. Čistě pasivní podporu sportu vyjádřilo 11 respondentů, kteří uváděli v předchozích odpovědích, že sportují příležitostně a občas nepravidelně. Dále tito respondenti uváděli, že jsou ve stavu manželském a v rozmezí 31 až 50 let, z čeho může vyplývat, že pasivně mohou podporovat své děti a vnoučata, kteří se věnují sportu závodně. Odpovědi na tuto otázku zachycuje graf č. 3.11.

Graf 3.11. Aktivní a pasivní sportování

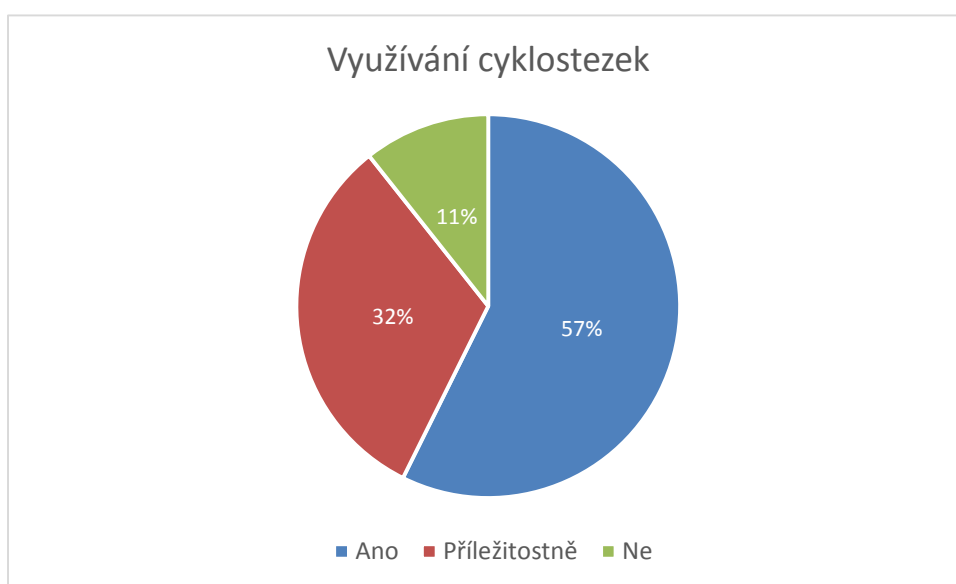

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 12 – Využíváte vybudované cyklostezky v Náchodě?

Otázka, zda respondenti využívají vybudované cyklostezky v Náchodě, byla položena z důvodu velké investice do této oblasti ze strany města. Cyklostezky (viz podkapitola Cyklostezky) v Náchodě se zdají být dobrým krokem ze strany města, jelikož jejich využívání především v letním období je vysoké. I zde respondenti uvedli, že tento projekt, který město v posledních letech budovalo, shledávají pozitivně a 57% respondentů uvedlo, že cyklostezky využívají a dalších 32% využívá cyklostezky příležitostně (viz graf č. 3.12).

Graf 3.12. Využívání cyklostezek

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 13 – Jsou sportoviště v Náchodě dobře udržovaná?

V této otázce jsem se dotazoval na názor respondentů, zda jsou podle jejich názoru sportoviště v Náchodě dobře udržovaná. Opět většina dotazovaných, stejně jako u otázky č. 9, zabývajících se spokojeností sportovního vyžití, uváděla stav sportovišť jako přijatelný. Což je v rozporu s výsledky otázky č. 17, kde respondenti nejčastěji uváděli, že by se měla sportoviště modernizovat a že jejich stav není udržovaný.

Graf 3.13. Stav sportovišť

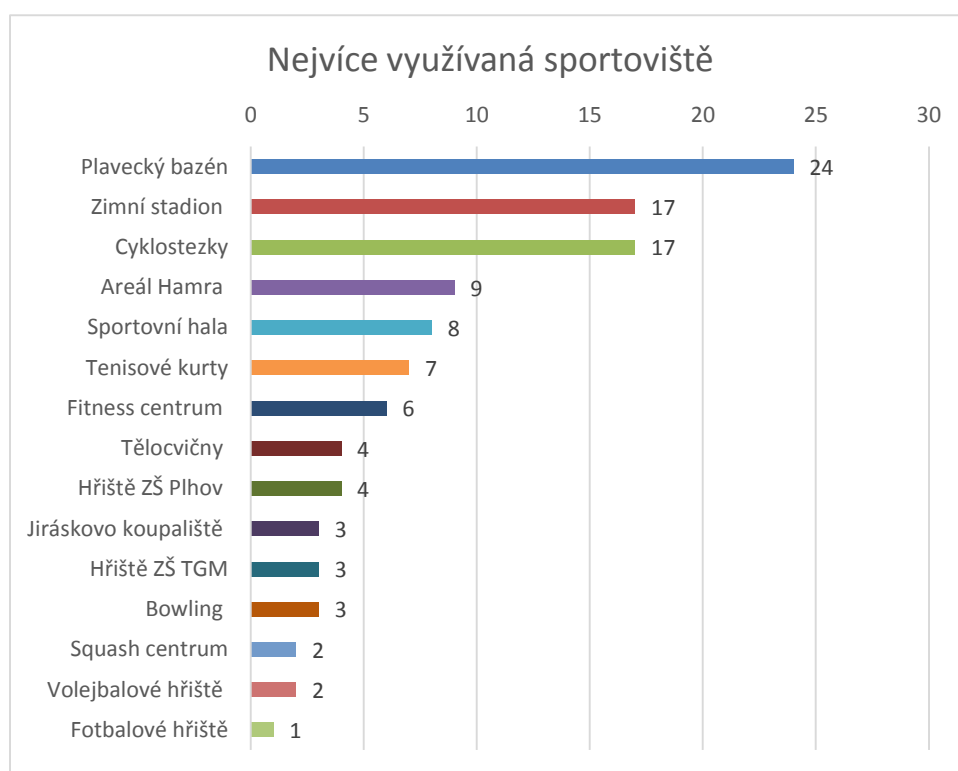

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 14 – Která sportoviště či sportovní areály nejvíce využíváte?

Tato otázka byla první otevřenou v dotazníku a cílem bylo zjistit, která sportoviště jsou v Náchodě nejvíce využívána. Respondentům byl umožněn v dotazníku dostatek prostoru pro zapsání svých odpovědí, avšak prostor vymezený pro odpověď byl vytvořen tak, aby se dotazovaní nezalekli, že musí vypisovat velké množství sportovišť (viz Příloha č. 1). Nejvíce využívaným sportovištěm v Náchodě je plavecký bazén, jehož využívání označilo 24 respondentů (viz graf č. 3.14). Mezi další využívaná sportoviště se řadí zimní stadion, cyklostezky a areál Hamra. Všechny tyto sportoviště na prvních čtyřech místech spadají pod správu města Náchod.

Graf 3.14. Nejvíce využívaná sportoviště

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 15 – Která sportoviště a sportovní areály využíváte mimo Náchod?

Z grafu 3.15 lze dojít k závěru, že respondenti většinou navštěvují mimo Náchod sportoviště, která zde mají zastoupení, nejvíce tedy plavecký bazén, cyklostezky a stezky na inline brusle a tělocvičny. Očekávaným sportovištěm byl plavecký bazén a aquapark, první jmenované sportoviště v Náchodě nenabízí možnosti jako bazény v okolí, například v Hradci Králové a Kudowa Zdroj, kde jsou i možnosti aquaparku. Respondenti dále uváděli vysokou návštěvnost zimního stadionu a cyklostezek, případně stezek pro inline bruslení. Dále uváděli v menším počtu návštěvy, v Náchodě chybějících sportovišť jako hřiště na badminton, lanové centrum a prostory pro paintball.

Celkový počet 11 respondentů uvedl, že mimo Náchod nenavštěvuje jiná sportoviště a z většiny případů to byly respondenti uvádějící, že se věnují sportu často a několikrát týdně. Plavecký bazén či aquapark uváděli ve své odpovědi dotazovaní, kteří uváděli v otázce rodinného stavu odpověď „Ženatý/Vdaná“. To by mohlo odpovídat tomu, že navštěvují sportoviště jako aquapark s celou rodinou.

Graf 3.15. Sportoviště mimo Náchod

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 16 – Která sportoviště nebo sporty v Náchodě chybí?

Třetí z řady otevřených otázek žádala respondenty, aby vypsali sportoviště nebo sporty, které podle nich v Náchodě chybí. U sportů je to těžké, jelikož v Náchodě má velká většina tradičních sportů zastoupení. Proto respondenti uváděli spíše chybějící sportovní zařízení. Nejvíce shod v odpovědi, kterou dotazovaní uvedli, bylo u chybějícího aquaparku, který jmenovali celkem 4 respondenti. Druhý nejvyšší počet stejných odpovědí, byly 3 stejné požadavky na veřejná hřiště. Tato odpověď byla celkem překvapující, jelikož město Náchod nabízí minimálně dvě vysoce kvalitní veřejná hřiště, proto se zde jedná spíše o neinformovanost obyvatel.

V ostatních odpovědích se respondenti rozcházelí a nebyly tedy uvedeny dvě stejné odpovědi. Mezi jednotlivými názory byla uvedena krytá víceúčelová hala, umělá dráha pro atletiku, dostatečně dlouhá trasa pro inline bruslaře, prostor pro street workout, vybavenější atletický stadion, minigolf, hřiště na golf, lukostřelecká střelnice, více dětských hřišť a hlídané sportoviště pro děti.

Spokojenost s nabídkou vyjádřilo 12 respondentů, kteří uvedli, že v Náchodě žádný sport nechybí a k nim se připojilo ještě 8 odpovědí, že nechybí ani žádné sportoviště.

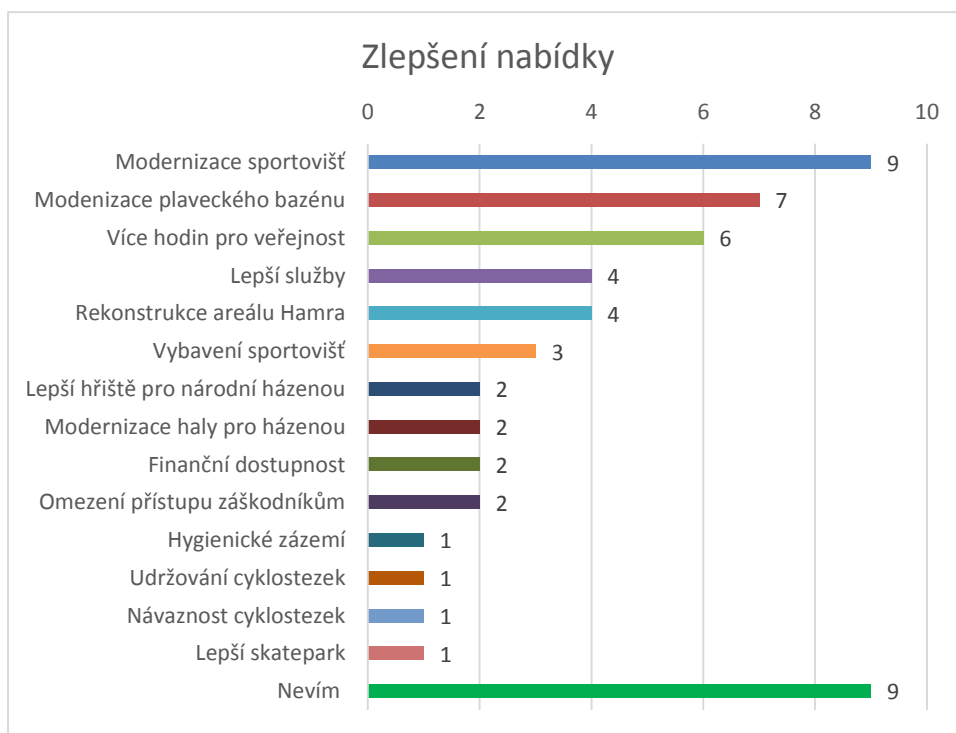
Odpověď „Nevím“ volilo celkem 9 dotázaných. Ostatní respondenti nechali pole pro odpověď prázdné.

Otázka č. 17 – Co podle Vás na současném stavu sportovišť jde zlepšit?

Poslední otevřená otázka žádala respondenty, aby uvedli, co se podle nich dá na současném stavu sportovišť zlepšit. Největší počet dotázaných uvedl, že by sportovištěm v Náchodě prospěla především modernizace a rekonstrukce, kterou uvedlo 9 respondentů. U modernizace konkrétních sportovišť uváděli dotazovaní plavecký bazén, areál Hamra, halu pro házenou, hřiště pro národní házenou a modernizaci skateparku. Respondenti dále uváděli, že by přivítali rozšířenou nabídku hodin pro veřejnost, především u zimního stadionu a plaveckého bazénu, u těchto sportovišť byly požadovány i lepší služby.

Opět neuvedli svou odpověď všichni dotazovaní, někteří nechali pole volné, někteří uvedli písemnou odpověď „Nevím“. Přesto byla spolupráce v rámci otevřených otázek dostačující. Odpovědi respondentů zobrazuje graf č. 3.16.

Graf 3.16. Zlepšení nabídky a stavu sportovišť

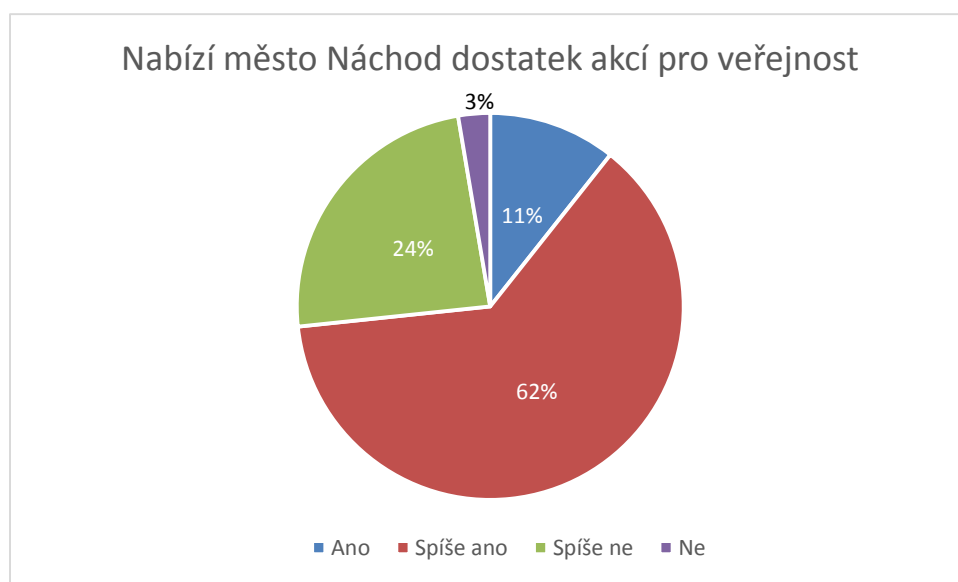

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 18 – Nabízí dle Vás město Náchod a místní sportovní subjekty dostatek sportovních akcí pro veřejnost?

Cílem této otázky bylo zjistit, zda jsou respondenti spokojeni s nabídkou sportovních akcí, které město a sportovní subjekty nabízí obyvatelům Náchoda. Sportovními akcemi bylo myšleno jak aktivní sportovní vyžití, tak i sportovní divácké možnosti. Největší část dotazovaných volilo univerzální odpověď, tedy že je v Náchodě spíše dostatek sportovních akcí. Poměrně velká skupina, konkrétně 18 respondentů, jsou s nabídkou spíše nespokojeni a dva respondenti nejsou spokojeni vůbec. Ti, kteří uvedli spíše nespokojenost a nespokojenost, v předchozích otázkách označili časté aktivní i pasivní sportování, z čehož lze usoudit sportovního ducha a potřebu sportovního vyžití, které podle nich město v rámci akcí neumožňuje (viz graf č. 3.17).

Graf 3.17. Akce pro veřejnost

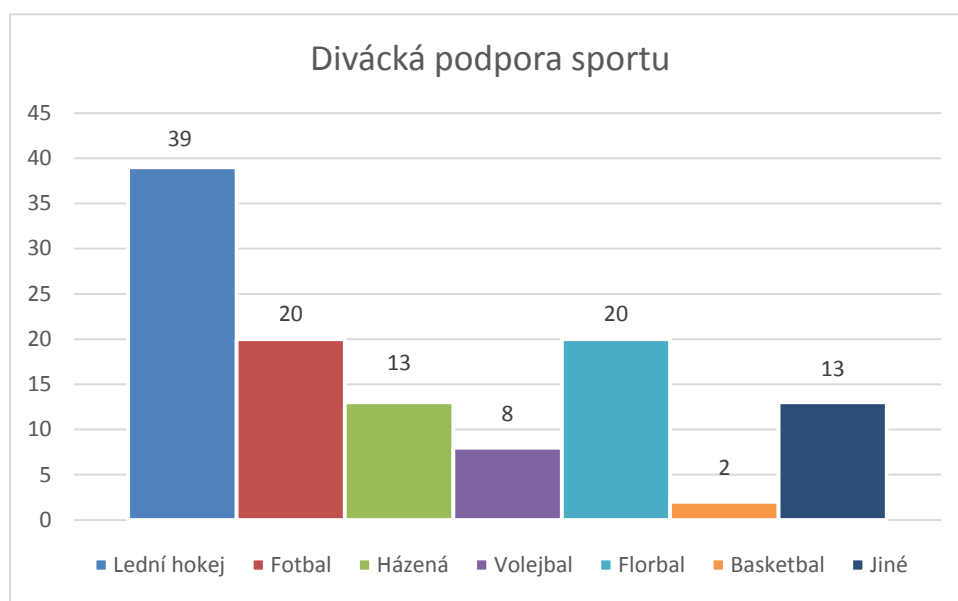

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 19 – Jaké sportovní akce navštěvujete jako divák?

Tato výčtová otázka se zaměřila na pasivní podporu sportu v Náchodě a tázala se respondentů, jaké sportovní akce navštěvují jako diváci. Největší podporu vyjadřují respondenti lednímu hokeji v Náchodě, který v posledních letech zaznamenal diváky viditelné úspěchy. Sporty, které Náchod proslavily, byly házená a volejbal. Bohužel v posledních letech návštěvnost na tyto sporty není tak vysoká. Naopak v Náchodě mladým sportem je florbal, který je na vzestupu a jeho atraktivnost oceňují i obyvatelé Náchoda, kterých stále přibývá. Výběr možností odpovědí byl volen v návaznosti na otázku č. 20. Diváckou účast na sportech v Náchodě zobrazuje graf 3.18.

Graf 3.18. Divácká podpora sportu

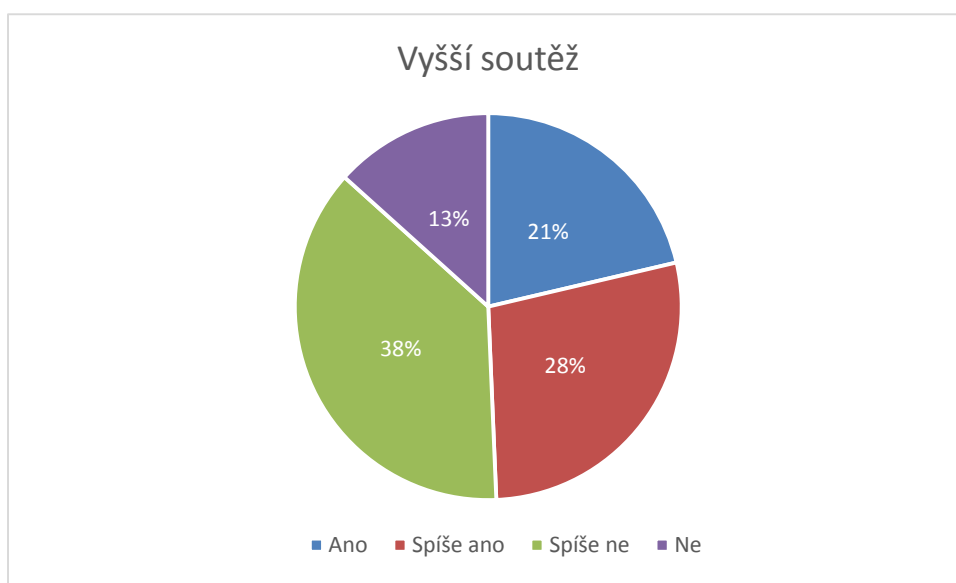

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 20 – Jestliže by některý z výše jmenovaných sportů byl účastníkem vyšší soutěže než doposud, měli byste zájem tento sport podporovat?

V posledních letech město podporuje koncepci čtyř vybraných sportů v Náchodě, které jsou preferovány finančně před ostatními. V této otázce byli respondenti tázáni, zda by navštěvovali sportovní utkání některého z výše jmenovaných sportů (viz Graf 3.19). Za preferované sporty v Náchodě byly vybrány lední hokej, fotbal, házená a florbal. Reakce respondentů je spíše negativní, jelikož se na stranu „Spíše ne“ a „Ne“ přiklonilo 51% dotazovaných, kteří tímto vyjádřili, že by spíše neměli zájem navštěvovat sportovní utkání sportovního týmu, který by byl účastníkem vyšší a prestižnější soutěže. Zájem respondentů na otázku ohledně podpory úspěšného sportu zobrazuje graf č. 3.19.

Graf 3.19. Vyšší soutěž

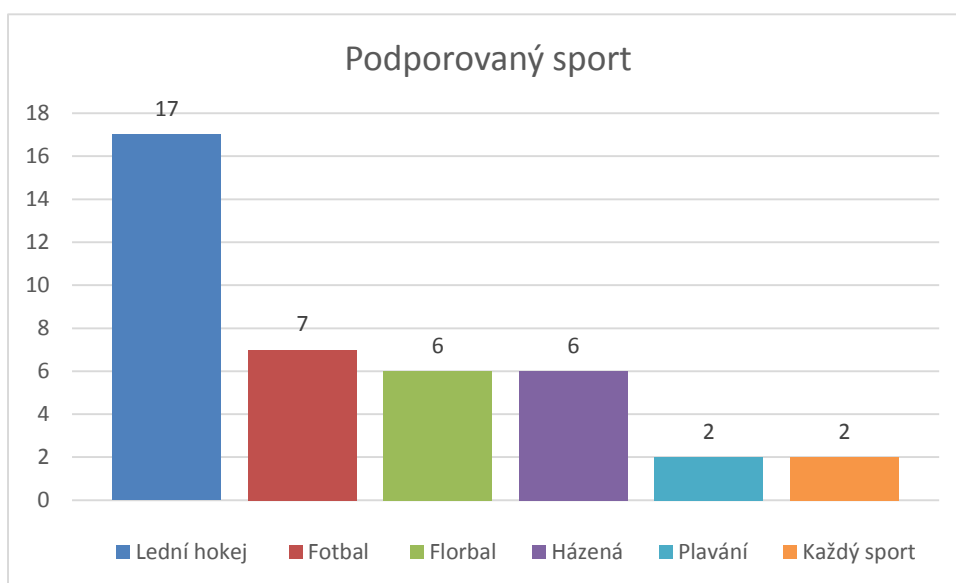

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 21 – Pokud jste odpověděl/a Ano, napište prosím jaký.

Respondenti, kteří uvedli, že by podpořili sportovní týmy účastnící se prestižnější soutěže, byli vyzváni k uvedení sportu, který by právě oni podpořili. Odpověď uvedlo 40 respondentů a nejvíce jich uvedlo podporu lednímu hokeji, což se dalo předpokládat. Vyrovnané výsledky zaznamenaly fotbal, florbal a házená. Podporu jakémukoli sportu, který by hrál vyšší soutěž, uvedli 2 respondenti (viz graf č. 3.20).

Graf 3.20. Podporovaný sport

Zdroj: Vlastní zpracování

3.4.3 SWOT analýza

V této kapitole aplikuji, z teoretické části vymezenou, SWOT analýzu, kterou jsem sestavil na základě objektivního názoru obyvatele Náchoda, z prováděného průzkumu v město a z pohledu představitelů města. Do tabulky jsem zaznamenal silné stránky, které přináší výhody obyvatelům a městu, naproti tomu slabé stránky zachycují činnosti, které jsou dělány, oproti konkurenci okolních měst, hůře. Silné a slabé stránky monitorují vnitřní prostředí města, příležitosti a hrozby zase vnější prostředí. Mezi příležitostmi jsou uvedeny činnosti, které mohou zvýšit poptávku obyvatel a mezi hrozbami jsou uvedeny činnosti, ve kterých si konkurenční města vedou lépe.

Tab. 3.3. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• dobrá lokalita• turisticky atraktivní oblast• vysoký počet sportovišť a sportů• podpora města v oblasti sportu• fungující systém v oblasti rozdělování financí• zájem představitelů o sportovní dění• modernizace a rekonstrukce školních hřišť• veřejně přístupné sportoviště a školní hřiště• spolupráce s partnerskými městy	<ul style="list-style-type: none">• absence multifunkční haly pro veřejnost• uzavřený plavecký bazén v letním období• nedostatek hodin pro veřejnost• nedostačující technický stav sportovišť
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">• plánované rekonstrukce sportovišť• výstavba víceúčelového sportovního komplexu• udržet současnou podporu sportu od města• možnost získání dotací z EU• snižování nákladů na provoz a údržbu sportovišť	<ul style="list-style-type: none">• konkurence přilehlých měst• nedostačující stav plaveckého bazénu• nedodržení plánů• pokračující finanční krize• nedostatek financí na plánované výstavby• špatná informovanost obyvatel o sportovním vyžití

Zdroj: Vlastní zpracování

Silné stránky

Jednou z hlavních výhod města je jeho lokalita v Kladském pomezí a turistická atraktivita, která dokáže přilákat velký počet nejen turistů, ale i obyvatel Náchoda a okolních měst, kteří mohou využívat sportovní zařízení. Nabídka sportovního vyžití je na okresní město obdivuhodná a v Náchodě působí přes třicet sportovních oddílů, což je výborné pro mládež, která nemusí za sportem nikam dojíždět. Sport v Náchodě je na kvalitní úrovni především díky podpoře města a jeho představitelů, kteří kladou důraz na financování oblasti sportu, i jako prevenci kriminality. V posledních letech došlo k modernizacím a rekonstrukcím školních hřišť, které nyní slouží víceúčelově pro veřejnost, jsou chráněné a střežené. Dalším bodem je spolupráce s partnerskými městy, především s polskou Kudowa Zdroj. Obě tato města se podílela na výstavbě cyklostezek, které lemují společné hranice.

Slabé stránky

Mezi slabé stránky města je nutno zařadit, obyvateli žádanou a městem plánovanou, multifunkční halu, která by sloužila veřejnosti například pro badminton, tenis, nohejbal, volejbal atd. Dále se v roce 2014 ukázalo, že není dobrým krokem uzavření plaveckého bazénu přes období letních prázdnin. Léto v roce 2014 bylo nepříznivé, což se odrazilo na návštěvách Jiráskova koupaliště, na které město spoléhalo. Obyvatelé navíc pocítují, že především v období školních prázdnin, nejsou dostatečné kapacitní možnosti pro sportovní vyžití například na zimním stadionu a plaveckém bazénu.

Příležitosti

Aby se zvýšila poptávka po sportovním vyžití, je nutné dokončit plánované rekonstrukce a výstavby nových sportovišť, které jsou v Náchodě buď ve špatném stavu, nebo zde nejsou vůbec. Dobrým krokem se zdá vybudování víceúčelového sportovního komplexu v Bělovsi. Podpora, kterou město Náchod sportu vydává, je oproti ostatním městům v kraji na vysoké úrovni, proto je potřeba tuto snahu nezmírnit a pokračovat ve směru, který si představitelé vytyčili. Pro splnění těchto cílů bude důležité využívání dotací z Evropské unie. Dalším pozitivním krokem je snižování provozních nákladů sportovišť, konkrétně využívání vody pro plavecký bazén a zimní stadion z vlastního vrtu. Dále je třeba řešit problémy s únikem tepla v plaveckém bazénu.

Hrozby

Hlavní hrozbou je konkurence okolních měst a obcí. Největší konkurentem je krajské město Hradec Králové, který nabízí kvalitní sportovní vyžití. Dalším konkurentem je polská

Kudowa Zdroj, kde mají dva aquaparky, které využívá velký počet obyvatel Náchoda. Dostupnost do těchto měst je velmi příznivá. Právě nedostatečný stav plaveckého bazénu v Náchodě je důvodem, proč obyvatelé jezdí za touto vodní zábavou raději jinam. Další hrozbou se může jevit velké množství plánů do budoucna, jelikož může nastat problém s financováním, jako v každém jiném sektoru a to především z důvodu přetrvávající finanční krize. Hrozbou pro město se může jevit také špatná informovanost veřejnosti o možnostech sportovního vyžití v Náchodě. Respondenti v dotazníkovém šetření uváděli, že v Náchodě chybí multifunkční hřiště například pro tenis nebo špatný stav školního hřiště ZŠ T. G. Masaryka. Tyto požadavky obyvatel jsou v Náchodě již splněny, jelikož možnost využívání víceúčelového hřiště pro veřejnost je na ZŠ Plhov a školní hřiště ZŠ T. G. Masaryka prošlo v roce 2014 rozsáhlou rekonstrukcí.

4 Shrnutí výsledků šetření, náměty a doporučení

Výzkum byl proveden pomocí metody dotazování a SWOT analýzy. Z provedeného šetření je zřejmé, že město Náchod svým obyvatelům umožňuje širokou nabídku sportovního vyžití. Velmi silnou stránkou je počet sportovišť, která se v Náchodě nachází a také velký počet sportovních klubů. Dostupnost a široká nabídka sportovních oddílů je důležitá především pro děti a mládež, jelikož mají možnost výběru, jakému sportu se chtějí věnovat a rodiče je přitom nemusí nikam daleko dopravovat. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že obyvatelé města mají o sport zájem a ve svém volném čase se většina z dotázaných věnuje sportovním aktivitám. Tímto se jen potvrzuje trend posledních let, že sport patří ke zdravému životnímu stylu a že o sportování je zájem. K tomuto trendu pozitivně přistupuje i město, které si zakládá na podpoře této oblasti a snaží se každoročně zlepšovat sportovní podmínky. Ať už jsou to rekonstrukce či výstavby, které byly provedeny v posledních letech nebo sportovní akce, které se město snaží pro veřejnost připravovat. Právě na nabídku sportovních akcí pro veřejnost, nebyla reakce respondentů jednotná a někteří dokonce uváděli, že v Náchodě není dostatek těchto akcí, které by oslovili širokou veřejnost. Nicméně dle mého názoru se velmi často u těchto respondentů objevuje neinformovanost o sportovním vyžití v Náchodě, jelikož ve svých odpovědích uváděli, že jim chybí sportoviště, která již jsou v Náchodě vybudována, nebo že jejich stav by potřeboval rekonstrukci, přitom rekonstrukce proběhla několik měsíců zpět atd.

Co se týče sportovišť, které město nabízí, tak z dotazníků vyplývá, že obyvatelé využívají místní sportovní možnosti a jsou většinou spokojeni s jejich nabídkou, která je široká. Právě díky šíři této nabídky nepocítují obyvatelé nedostatky, jelikož nemusí za sportem dojíždět do okolních měst a naopak obyvatelé přilehlých obcí a měst velmi často dojíždí za sportovním vyžitím do Náchoda. Spokojenost obyvatel se sportovním vyžitím je pro zastupitele Náchoda velmi důležitá a město v oblasti sportovního vyžití se snaží dosáhnout spokojenosti ještě vyšší. S tím souvisí nejen jejich kladný přístup ke sportu, ale i fungující systém rozdělování financí na oblast sportu.

V dotaznících respondenti uváděli, že jsou sportoviště dobře udržovaná, ale současně volají po další modernizaci. Právě požadavky na modernizaci se snaží město vyslyšet a v posledních letech se zaměřilo na rekonstrukce veřejných hřišť a v tomto směru byla odvedena kvalitní práce. Nově zrekonstruovaná víceúčelová hřiště ZŠ Plhov a ZŠ T. G. Masaryka umožňují široké a kvalitní sportovní vyžití. Město Náchod v tomto směru plánuje další rekonstrukce, především kompletní přestavbu areálu Hamra, která se má provést v roce

2015. Sport v Náchodě se podílí na ekonomice města, jelikož respondenti uváděli, že využívají placené sportoviště, jako zimní stadion, plavecký bazén, tenisové kurty, koupaliště atd. Sport v Náchodě obyvatelé nepodporují jen finančními prostředky, ale i obecným zájmem o sportovní dění. Toto zjištění bylo velmi pozitivní, jelikož obyvatelé v dotaznících projevovali zájem a podporu náchodským sportovním klubům.

Dalším zkoumaným bodem bylo využívání cyklostezek v Náchodě, jelikož cyklostezky v posledních letech prošly velkou rekonstrukcí a byly na ně městem investovány nemalé částky. Dotazovaní uváděli, že cyklostezky v Náchodě využívají, někteří často a ostatní příležitostně. Tento zájem odpovídá skutečnému stavu, jelikož především v letním období jsou cyklostezky s asfaltovým povrchem využívány maximálně. Na tomto využívání se podílí cyklisté, turisté, ale také inline bruslaři, pro které je tento povrch vhodným. V otevřených otázkách se neobjevili skoro žádné negativní komentáře spojené s cyklostezkami, akorát byly vzneseny požadavky na lepší údržbu a také na návaznost cyklostezek právě pro inline bruslaře.

Nejvíce využívaným sportovištěm byl respondenty označen plavecký bazén, který se ale na druhou stranu stal horkým tématem v otevřené otázce, co by se dalo na stavu sportovišť zlepšit. Dotazovaní často uváděli, že stav je nedostatečný a že by bazénu prospěla modernizace či rekonstrukce. Nespokojenost v tomto směru umocňuje zjištění, že plavecký bazén se stal i nejnavštěvovanějším sportovištěm mimo Náchod. Na tento problém reagoval i zástupce města v oblasti sportu tím, že město si je vědomo nedostatků okolo náchodského bazénu a že plány na velkou rekonstrukci jsou, ale není jasné kdy. Proto přistupují k rekonstrukci menšími kroky, jako plánovanou výměnou oken okolo hlavního bazénu, aby zamezili vysokým únikům tepla, které momentálně jsou. Tato rekonstrukce je plánovaná na léto roku 2015, kdy je plavecký bazén každoročně uzavřen. Druhým nejvyužívanějším sportovištěm v Náchodě je zimní stadion, který obyvatelé navštěvují aktivně a pasivně v rámci veřejného bruslení, či aktivity spojené se sportovními kluby, které zde sídlí. Zde respondenti poukazovali na nabídku veřejného bruslení, které je podle některých nedostatečné během školních prázdnin a mělo by být navýšeno. Dalším sportovištěm, které bylo často v dotaznících uváděno, je krytá víceúčelová hala. Uváděna byla ve smyslu, že v Náchodě toto zařízení chybí a je obyvateli žádané. Na tento problém reagoval v rozhovoru i představitel města a uvedl, že město je s tímto problémem seznámeno a výstavba této haly je nejen v plánu ale i v jednání.

Doporučení, která bych rád uvedl, se týkají právě plaveckého bazénu. Toto sportovní zařízení je v Náchodě velmi navštěvované, ale v odpovědích na otázky v dotazníku je uváděno jako nedostatečné. Proto možná obyvatelé navštěvují bazény v Hradci Králové nebo v polském Kudowa Zdroj, kde jsou tato zařízení na vysoké úrovni. Doporučení se zaměřuje na rozšíření nabídky hodin pro veřejnost a především na přerušení provozu plaveckého bazénu přes letní prázdniny. Na toto přerušení provozu reagovali respondenti negativně, jelikož toto rozhodnutí neshledávají jako dobrý krok. Město spoléhá přes období letních prázdnin na služby Jiráskova koupaliště, které je venkovní a pro aktivnější plavání nedostačující. Důvod k nespokojenosti podtrhlo i léto roku 2014, které bylo velmi chladné a počasí opravdu nepřálo, což se projevilo na návštěvnosti koupaliště, kde propady byly velmi vysoké. Snížená návštěvnost se projevila hlavně v červnu a září, kdy náklady nebyly zdaleka pokryté výnosy. Město by mělo zvážit možnost využívání plaveckého bazénu v období letních prázdnin, právě i jako ochranu před nepovedeným počasím.

Město Náchod preferuje čtyři vybrané sporty, před ostatními, poskytuje jim vyšší finanční prostředky a také větší propagaci. Těmito vybranými sporty jsou lední hokej, fotbal, házená a florbal. Doporučením v tomto směru je vytvořit, alespoň z jednoho sportu, který je preferován, sport hlavní. Tento sport ještě více preferovat a pomoci mu postoupit do vyšší a atraktivnější soutěže. Sporty v Náchodě se potýkají s nevýraznou návštěvností a tento element je třeba odstranit právě nabídkou kvalitního sportovního zážitku. Cílem by bylo přilákat na jeho podporu co nejvíce obyvatel a umožnit mu, aby se stal tváří města, reprezentoval jeho jméno. Respondenti uváděli pasivní podporu sportům ve vysokých číslech a proto z návštěv sportovních utkání udělat kulturní záležitost, kde obyvatelé půjdou podpořit svůj městský klub a užít si dobrou atmosféru.

Posledním doporučením je, aby město dále myslelo na snižování provozních nákladů, jako tomu je u plaveckého bazénu, kde byl vytvořen vlastní vrt, který umožňuje využívání vody bazénové, technologické i pitné. Čerpání této vody by se mohlo rozšířit i na další sportoviště v okolí.

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit sportovní možnosti, které město Náchod nabízí svým obyvatelům. Zároveň bylo cílem zjistit, zda obyvatelé využívají sportovní nabídky, kterou město nabízí a zda jsou s ní spokojeni. K naplnění těchto cílů byla využita SWOT analýza a metoda dotazování, konkrétně techniky dotazníku, kterou bylo osloveno sedmdesát pět obyvatel města Náchod a rozhovoru s představitelem města, který zastává pozici vedoucího odboru sportu.

V praktické části práce jsem stručně popsal historii a současnost města. Blíže jsem se zaměřil na charakteristiku sportovišť, která jsou v Náchodě k dispozici veřejnosti, jak k aktivnímu sportování, tak i k pasivnímu sportu. Dále jsem přiblížil plánovaný projekt rekonstrukce sportovního areálu. Na základě výše jmenované analýzy a metody dotazování jsem získal výsledky, které mi umožňují zhodnotit současnou situaci města, obyvatel a nabídku sportovního vyžití.

Z těchto výsledků vyplývá, že většina obyvatel Náchoda sportuje a dokonce tři čtvrtiny obyvatel uvedli, že se sportu věnují alespoň jednou týdně. Toto sportovní nadšení se odráží v zájmu o sport jako takový, tedy jedná se i o podporu sportovních klubů a týmů, které zde působí. Největšímu zájmu v Náchodě se těší lední hokej, fotbal a florbal.

Dále bylo zjištěno, že lidé v Náchodě využívají veřejná sportoviště i cyklostezky a celkově jsou s nabídkou sportu spokojeni. Odezva na spokojenost se stavem sportovišť byla pozitivní, avšak v dotazníku respondenti často uváděli, že sportoviště by potřebovala modernizovat. Co se týče návštěvnosti sportovišť, tak nevíce využíván je v Náchodě plavecký bazén a zimní stadion. Tyto dva objekty byly také často uváděny ve spojitosti s připomínkami respondentů, především pak plavecký bazén. Avšak i díky těmto připomínkám lze usoudit, že lidé v Náchodě se o sport zajímají a není jim jejich stav lhostejný.

O sport v Náchodě mají zájem jak jeho obyvatelé, tak i jeho představitelé, kteří sportu přikládají velkou vážnost a podporu. Město Náchod se snaží v této oblasti o co největší spokojenost svých obyvatel, proto uvolňuje finanční prostředky na podporu sportovních klubů a oddílů, nejen z rozpočtu určeného na tuto oblast, ale finanční prostředky umožňuje čerpat i z vlastního rozpočtu, formou dotací a grantů. Dále město vykazuje podporu sportu formou neustálých rekonstrukcí a modernizací sportovišť. Důkazem mohou být plánované projekty, které město chystá a také práce, kterou v posledních letech nechali za sebou.

Seznam použité literatury

- [1] ARMSTRONG, Michael. *Řízení lidských zdrojů*. Praha: Grada, 2007, 789 s. ISBN 978-80-247-1407-3.
- [2] ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia, 2009, 225 s. ISBN 978-80-7376-150-9.
- [3] DURDOVÁ, Irena. *Ekonomické aspekty sportovního managementu*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2012, 268 s. ISBN 978-80-248-2529-8.
- [4] DURDOVÁ, Irena. *Sociální, ekonomické a etické aspekty současného sportovního prostředí*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2011, 127 s. ISBN 978-80-248-2439-0.
- [5] DURDOVÁ, Irena. *Sport jako sociálně ekonomický fenomén*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2015, 135 s. ISBN 978-80-248-3658-4.
- [6] DURDOVÁ, Irena. *Vybrané kapitoly ze sociologie tělesné kultury*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 1999, 59 s. ISBN 80-7078-691-4.
- [7] DURDOVÁ, Irena. *Základní aspekty sportovního marketingu*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2005, 84 s. ISBN 80-248-0827-7.
- [8] EGER, Ludvík; JAKUBÍKOVÁ, Dagmar; JEŽEK, Jiří. *Komunální tělovýchova a sport*. Plzeň: vydavatelství Západočeské univerzity, 1998. 74s. ISBN 80-7082-477-8.
- [9] HOBZA, Vladimír a Jaroslav REKTOŘÍK. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, c2006, 191 s. ISBN 80-869-2904-3.
- [10] KOSÍK, Miloš a Miroslav PACUT. *Organizace sportu*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2009, 83 s. ISBN 978-80-248-2017-0.
- [11] NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.
- [12] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Další zdroje

- [13] Český olympijský výbor. *Odvozy z loterií do sportu*. [online]. 25. 8. 2013 [cit. 2015-01-15]. Dostupné z: <http://www.olympic.cz/text/108-odvody-z-loterii-do-sportu>
- [14] ČIHOVSKÝ, Jaroslav. *Sociologický výzkum: Studijní text pro posluchače FTK UP Olomouc*. Olomouc 2006. 41 s. Dostupné z: http://ftk.upol.cz/fileadmin/user_upload/FTK-dokumenty/Katedra_rekreologie/Sociologicky_vyzkum_def_1_.doc.
- [15] David Zahumenský: Advokátní kancelář. *Jak založit spolek v roce 2014*. [online]. 14. 4. 2014 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/transformace-obcanskych-sdruzeni-na-spolky-dle-noveho-obcanskeho-zakoniku-91443.html>
- [16] EPRAVO.CZ. *Transformace občanských sdružení*. [online]. 7. 6. 2013 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/transformace-obcanskych-sdruzeni-na-spolky-dle-noveho-obcanskeho-zakoniku-91443.html>
- [17] Hronov – Náchod. *Historie*. [online]. 2007 [cit. 1970-01-01]. Dostupné z: <http://www.hronovnachod.cz/historie.html>
- [18] Královéhradecký kraj. *Nezaměstnanost v hradeckém kraji klesla, je třetí nejnižší v republice*. [online]. 10. 3. 2015 [cit. 1970-01-01]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/nezamestnanost-v-hradeckem-kraji-klesla-je-treti-nejnizsi-v-republice-77379/>
- [19] Město Náchod: Úřední deska. *Zadávací dokumentace a pokyny pro zpracování nabídky*. [online]. 12. 3. 2015 [cit. 1970-01-01]. Dostupné z: http://mestonachod.cz/mu/uredni_deska/prilohy/5471_9151773059.pdf
- [20] Nabruslich.cz. *Inline trasy na brusle*. [online]. 2014 [cit. 1970-01-01]. Dostupné z: <http://nabruslich.cz/index.php?kraj=3&rubrika=&lokalita=&Kralovehradecky-kraj>
- [21] Sportovní klub Běloves. *O nás*. [online]. 2011 [cit. 1970-01-01]. Dostupné z: <http://skbeloves.webnode.cz/o-nas/>

- [22] Sportovní zařízení města Náchoda. *Výroční zpráva* [online]. 2014 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: http://www.sportnachod.cz/upload/dokumenty/zprava_2014.pdf
- [23] Wikipedie, otevřená encyklopedie. *Evropské hlavní město sportu*. [online]. 12. 11. 2014 [cit. 1970-01-01]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Evropské_hlavní_město_sportu
- [24] Wikipedie, otevřená encyklopedie. *Náchod*. [online]. 29. 3. 2015 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Náchod>
- [25] Základní škola Náchod – Plhov: Hřiště. *Sportovní stadion Plhov*. [online]. 2013 [cit. 1970-01-01]. Dostupné z: <http://www.zsplhov.cz/hriste.html>

Seznam grafů, tabulek a obrázků

Graf 3.1. Pohlaví dotazovaných.....	46
Graf 3.2. Věková struktura dotazovaných	46
Graf 3.3. Nejvyšší dosažené vzdělání	47
Graf 3.4. Rodinný stav	48
Graf 3.5. Současný statut	49
Graf 3.6. Sportování ve volném čase	49
Graf 3.7. Průměrné aktivní sportování	50
Graf 3.8. Průměrné měsíční výdaje na sport	51
Graf 3.9. Spokojenost respondentů se sportovními možnostmi v Náchodě	51
Graf 3.10. Využívání veřejných sportovišť	52
Graf 3.11. Aktivní a pasivní sportování	53
Graf 3.12. Využívání cyklostezek	53
Graf 3.13. Stav sportovišť	54
Graf 3.14. Nejvíce využívaná sportoviště	55
Graf 3.15. Sportoviště mimo Náchod	56
Graf 3.16. Zlepšení nabídky a stavu sportovišť	57
Graf 3.17. Akce pro veřejnost	58
Graf 3.18. Divácká podpora sportu	59
Graf 3.19. Vyšší soutěž	60
Graf 3.20. Podporovaný sport	60
Obr. 2.1. Subsystémy tělesné kultury	12
Obr. 2.2. TK veřejného sektoru	18
Obr. 2.3. Obecné schéma spolku	23
Obr. 3.1. Mapa, znak a prapor města Náchod	31

Obr. 3.2. Evropské město sportu 2013	41
Tab. 3.1. Údaje o nezaměstnanosti ve městě Náchod	31
Tab. 3.2. Počet obyvatel	32
Tab. 3.3. SWOT analýza	61

Seznam zkratek

a. s. – Akciová společnost

ČOV – Český olympijský výbor

ČR – Česká republika

ČSLH – Český svaz ledního hokeje

ČUS – Česká unie sportu

FAČR – Fotbalová asociace České republiky

FK – Fotbalový klub

HC – Hokejový klub

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NOZ – Nový občanský zákoník

Sb. – Sbírka zákona

SK – Sportovní klub

SKP – Sportovní klub Pardubice

SPŠ – Střední průmyslová škola

s. r. o. – Společnost s ručením omezeným

TJ – Tělovýchovná jednota

TK – Tělesná kultura

VOŠ – Vyšší odborná škola

ZoSO – Zákon o sdružování občanů

ZŠ – Základní škola

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 20. dubna 2015

.....
Filip Kosík

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Dotazník

Přílohy

Příloha č. 1 – Dotazník

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku.

Jsem studentem Ekonomické fakulty Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava a tento dotazník slouží jako podklad k mé bakalářské práci, který se zabývá možnostmi sportovního vyžití obyvatel v Náchodě. Tento dotazník je anonymní, Vaše odpovědi nebudou nikde zneužity a budou sloužit pouze jako podklad pro mou bakalářskou práci.

Děkuji za Vaše odpovědi.

1. Pohlaví?

- a) Muž
- b) Žena

2. Věk?

- a) 17 nebo mladší
- b) 18 až 30 let
- c) 31 až 40 let
- d) 41 až 50 let
- e) 51 až 60 let
- f) 61 nebo více

3. Nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) Základní
- b) Středoškolské bez maturity
- c) Středoškolské s maturitou
- d) Vysokoškolské

4. Rodinný stav?

- a) Svobodný/á
- b) Ženatý/Vdaná
- c) Rozvedený/á
- d) Vdovec/Vdova

5. Váš statut je?

- a) Student
- b) Zaměstnaný/a
- c) OSVČ
- d) Nezaměstnaný/á
- e) V důchodu

6. Sportujete ve svém volném čase?

- a) Často
- b) Příležitostně
- c) Nesportuji

7. Jak často se aktivně věnujete sportu?

- a) Několikrát týdně
- b) Průměrně 2x týdně
- c) Průměrně 1x týdně
- d) Průměrně 1x měsíčně
- e) Občas nepravidelně
- f) Nesportuji

8. Jaké jsou Vaše průměrné měsíční výdaje na sport?

- a) Do 200 Kč
- b) 201 až 500 Kč
- c) 501 až 1000 Kč
- d) Více než 1001 Kč

9. Jak jste spokojen/a se sportovními možnostmi v Náchodě?

- a) Velmi spokojen/a
- b) Spíše spokojen/a
- c) Spíše nespokojen/a
- d) Velmi nespokojen/a

10. Využíváte veřejná sportoviště a sportovní areály v Náchodě?

- a) Ano
- b) Příležitostně
- c) Ne

11. Navštěvujete tato sportoviště a sportovní areály za účelem aktivního sportování nebo jako pasivní sportovec (divák)?

- a) Aktivně
- b) Pasivně
- c) Obojí

12. Využíváte vybudované cyklostezky v Náchodě?

- a) Ano
- b) Příležitostně
- c) Ne

13. Jsou sportoviště v Náchodě dobře udržována?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

14. Která sportoviště či sportovní areály nejvíce využíváte? (otevřená otázka)

15. Která sportoviště, sportovní areály či sporty využíváte mimo město Náchod? (otevřená otázka)

16. Která sportoviště nebo sporty v Náchodě chybí? (otevřená otázka)

17. Co se podle Vás na současném stavu sportovišť dá zlepšit? (otevřená otázka)

18. Nabízí dle Vás město Náchod a místní sportovní subjekty dostatek sportovních akcí pro veřejnost?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

19. Jaké sportovní akce navštěvujete jako divák?

- a) Lední hokej
- b) Fotbal
- c) Házená
- d) Volejbal
- e) Florbal
- f) Basketbal
- g) Jiné

20. Jestliže by některý z výše jmenovaných sportů byl účastníkem vyšší soutěže než doposud, měli byste zájem tento sport podporovat?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

21. Pokud jste odpověděl/a Ano, napište prosím jaký. (otevřená otázka)

Velice oceňuji Vaši spolupráci a děkuji Vám za čas, který jste si na vyplnění tohoto dotazníku udělali.